

И БРОЈ 159

ЗВО

**В
О
Р**

ЛИСТ ЗАЈЕДНИЧКОГ ВЕЋА
ОПШТИНА - ВУКОВАР
18. ЈАНУАР 2017.
ГОДИНА XI

ISSN 1847-4454
9 771847 445002

ТЕМА БРОЈА: СТАЊЕ СРПСКЕ КУЛТУРЕ У ХРВАТСКОЈ

стр: 5 - 8

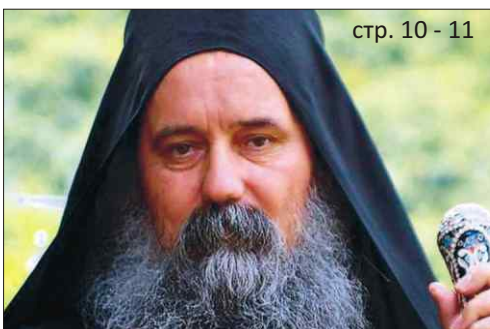
ОД ВЕЛИКИХ ИДЕЈА ДО ЖИВОТАРЕЊА И БЕЗИДЕЈНОСТИ

ИНТЕРВЈУ: ВЛАДИКА ФОТИЈЕ
БРИГА ЗА СИРОМАШНЕ
НАЈВАЖНИЈИ ЗАДАТАК ЦРКВЕ

ПРВИ ПУТ НАКОН 1941. ГОДИНЕ
ИЛОЧКУ ПРАВОСЛАВНУ ЦРКВУ
ОБАСЈАЛА СВЕЛОСТ БАДЊАКА

БРАТ И СЕСТРА ТОМАШЕВИЋ
НАЈБОЉИ СПОРТИСТИ
БЕЛОГ МАНАСТИРА У 2016.

стр. 10 - 11

стр. 14

стр. 22

ПРОТЕКЛИХ ДАНА ЦЕЛА ХРВАТСКА БИЛА ЈЕ У ЗНАКУ ОБЕЛЕЖАВАЊА 25. ГОДИШЊИЦЕ ЊЕНОГ МЕЂУНАРОДНОГ ПРИЗНАЊА. ОНАКО УЗГРЕД ПРОСЛАВЉЕНА ЈЕ И 19. ГОДИШЊИЦА ЗАВРШЕТКА ПРОЦЕСА МИРНЕ РЕИНТЕГРАЦИЈЕ ИСТОЧНЕ СЛАВОНИЈЕ, БАРАЊЕ И ЗАПАДНОГ СРЕМА У УСТАВНО-ПРАВНИ ПОРЕДАК ХРВАТСКЕ

СЛАВЕ ТУЋМАНА, АЛИ МНОГЕ ЊЕГОВЕ РЕЧИ СВИ СУ ЗАБОРАВИЛИ

Међународно признање Републике Хрватске било је топ тема свих информативних емисија на јавним медијима у држави. По обичају истицана је велика улога покојног председника Туђмана који је вештим вођењем искористио за Хрватску повољан развој међународних односа и изборио њену самосталност уз међународно признање. Узгред је помињана и 19. годишњица од завршетка мирне реинтеграције источне Славоније, Барање и западног Срема у државно-правни систем Хрватске и опет је истицана мудра Туђманова политика.

И док Туђмана славе на сваком кораку мало је оних који у први план стављају сасвим одређене и врло јасне поруке које је први хрватски председник изрекао када је "возом мира" први пут ушао у Вуковар након што му је УНТАЕС и формално предао власт над реинтегисаним простором. Већ на почетку тог чувеног говора Туђман је Хрвате и Србе позвао да "пре свега буду хришћани, да знају праштати, да знају не само молити него и стварати нови живот".

"Одмах на почетку бих подсетио - побједник који не зна праштати тај сије клице нових раздора и будућих зала, а хрватски народ то не жели" - усврдио је и упозорио Туђман у Вуковару.

Успоређујући Вуковар са Хирошимом усред Европе Туђман је цитирајући речи премијера Златка Матеше рекао "како ће то бити лакше пребродити и Вуковар поново изградити у материјалном смислу, али да ће бити тешко свладати Хирошиму у нашој свијести, у нашем сјећању. Али нам, ево, и у име Божјих закона, и у име људске разборитости ништа друго не преостаје него прегнути на томе да што прије премостимо, што прије заборавимо" - рекао је тада Туђман.

Туђман се тада посебно захвалио прелазном управнику области америчком генералу Клајну на свему што је учинио у сарадњи са хрватском Владом, са домаћим српским станновништвом које је, како је рекао, дошло до закључка да је хрватска земља његова домовина и да је овде и његова судбина.

"Постигли смо то да смо се приближили крају мирне интеграције хрватског Подунавља у уставно-правни поредак Хрватске, да смо стигли до тога стања да сви ми заједно, Хрвати, Срби, Мађари, Русини и сви остали, можемо сада градити свој живот у интересу својих опћина, градова, жупанија, читаве државе. Овдје су, осим представника хрватске

власти, и представници културних, зnanствених и других јавних институција, такођер спремни да се заузму за то" - рекао је Туђман и упозорио.

"Као што знате екстремиста има посвуда, али је ствар разборитих људи да их онемогуће у интересу већине, у интересу људске и божанске љубави, у интересу тога да не допустимо више зло какво смо пребољели, какво смо преживјели."

Туђман је позвао све да раде на политици помирења и да од такве политике не сме бити исцакања.

"И ви из Владе, и ви жупани схватите да нам је досљедно проводити ту политику помирења, мира, стварање увјета за суживот. И не може бити никаквих исцакања из такве политике, јер онај тко не примјењује такву политику, тај и није у складу с опћим хрватским државним интересима, па према томе ни с интересима сваког појединца овдје и у читавој држави".

Посебно је подвукао да Хрватска такву политику не проводи под притиском ни Европе, ни Америке, него зато што жели дати сва грађанска, етничка права свим Србима који желе остати, који признају Хрватску.

"И не желимо наносити неправду вама, желимо дати пуну равноправност, али очекујемо и пуну лојалност према хрватској држави."

Заиста, овим његовим речима нико разуман нема шта да приговори, али се може оправдано поставити питање због чега још увек нема ни помирења, ни поверења између Срба и Хрвата. Да ли су за то криви Срби који су остали да живе у Хрватској, већински народ или сви помало? Треба рећи да су са своје стране Срби, све и да то у почетку и нису хтели, ипак прихватили Хрватску као своју државу, прихватили њен правни и уставни поредак, према држави испуњавају све своје обавезе, за своје интересе боре се легитимним политичким средствима преко својих политичких представника и кроз институције система. То је неоспорна чињеница као што је чињеница и то да су све хрватске владе, с изузетком оне Санадерове, покушавале да смање ниво права која је Србима омогућила администрација председника Туђмана. Србима су права оспоравана и институционално и ван-институционално, оспоравају их и даље и државни службеници, али и улица.

Једино чега су се готово сви хрватски политичари досљедно придржавали када је Туђман у питању су следеће његове речи: „Хрватска ће из хуманитарних разлога рјешавати појединачно питање и оних Срба који су избјегли из Хрватске, успркос томе што сам их ја особно као председник државе позивао да остану, па су отишли. Ми ћемо појединачно рјешавати да се могу појединачно, из хуманитарних разлога, сједињавања обитељи, итд., вратити у Хрватску. **Али, разумије се, не може бити говора да се свих 150 или 200 тисућа врате, па да поновно имамо раздор и рат. И на то нас не може присилити нитко на свијету.**"

Праштање, помирење и мањинска права још увек нису дошли на ред. Зато не би било лоше да се сем пригодничарских порука како је мирна реинтеграција истока Хрватске нај-успешнија мисија УН-а и захваљујући којој је Хрватска заокружила своје државне границе чују и друге поруке које је "влаком мира" са собом донео председник Туђман.

"За локално српско пучанство "Влак" значи успоставу повјерења, јамство свих њихових грађанских и етничких права. Јасно, под увјетом да доиста прихвате хрватску државу као своју домовину и да онемогуће оне екстремисте који то ремете".

Да ли данас неко може да каже да у Хрватској још увек постоје српски екстремисти или бити екстремиста значи усудити се питати чак и то чему служи "За дом спремни" у Јасеновцу и тражити да се таква срамотна порука са тог и са свих других места уклони?

С. Бубало

У ЖЕЉИ ДА НАШИ ЧИТАОЦИ ИМАЈУ ПОТПУНУ СЛИКУ О ОНОМЕ ШТО ЈЕ ТУЋМАН 1997. ГОДИНЕ ГОВОРИО У ВУКОВАРУ У ИЗВОРУ ДОНОСИМО ЦЕО ЊЕГОВ ГОВОР. У ТОМ СМISЛУ, А ЗБОГ АУТЕНТИЧНОСТИ, НАПРАВИЛИ СМО И МАЛУ ИЗНИМКУ ПА ГОВОР ОБЈАВЉУЈЕМО НА ЛАТИНИЦИ.

VLAK MIRA – GOVOR U VUKOVARU

Dame i gospodo, Hrvatice i Hrvati i svi građani Vukovarsko-srijemske županije, pripadnici srpske, mađarske, rusinske, slovačke etničke zajednice, dragi gospodine Klein i svi Vaši suradnici iz Privremene uprave UNTAES-a, ekscelencije, pred-stavnici stranih država!

Možda ništa kao ova zadnja pjesma koju je otpjevala slavna hrvatska umjetnica, možda ništa tako ne govori kao Sveta Marijo i dragi Bože moli za sve nas, da budemo prije svega kršćani, da znamo praštati, da znamo ne samo moliti nego i stvarati novi život.

Odmah na početku bih podsjetio - pobjednik koji ne zna praštati taj sije klice novih razdora i budućih zala, a hrvatski narod to ne želi. Nije želio ni sve ono što smo ovdje pretrpjeli u Vukovaru i u čitavoj Hrvatskoj, i s ovim programom koji smo ovdje priredili željeli smo to dokazati. U ime hrvatske državne delegacije, na čelu s predsjednikom Sabora Pavletićem, u ime i drugih saborskih zastupnika, u ime delegacije hrvatske Vlade na čelu s premijerom Matešom, u ime svih župana Hrvatske zahvaljujem svima koji ste došli s nama u "Vlaku mira", u vlaku pomirbe, ali i svima vama koji ste nas dočekali ovdje s istim namjerama. Taj naš dolazak u Vukovar, u taj simbol hrvatskih patnji, hrvatskog otpora, hrvatskih težnji za slobodom, hrvatske želje za povratkom na svoje istočne granice, na Dunav o kome pjeva i hrvatska himna, to je naš znak, naša odlučnost da želimo zaista mir, pomirbu, da želimo stvarati povjerenje za trajan život u budućnosti, da više nikada ne dopustimo ono što nam se dogodilo. I lijepo je rekao predsjednik Vlade Zlatko Mateša - gledajući ovu hiro-šimsku panoramu usred Europe - da ćemo nju lakše prebroditi, izgraditi u materijalnom smislu, ali da će biti teško svladati Hirošimu u našoj svijesti, u našem sje-ćanju. Ali nam, evo, i u ime Božjih zakona, i u ime ljud-ske razboritosti ništa drugo ne preostaje nego pregnuti na tome da što prije premostimo, što prije zaboravimo.

Zahvaljujem posebno gospodinu Kleinu na njegovim nadahnutim riječima, na svemu što je učinio u suradnji s hrvatskom Vladom, s domaćim srpskim pučanstvom koje je došlo do zaključka da je ova hrvatska zemlja njegova domovina i da je ovdje i njegova sudbina, da smo postigli to da smo se približili kraju mirne integracije hrvatskog Podunavlja u ustavno-pravni poredak Hrvatske, da smo stigli do toga stanja da svi mi zajedno, Hrvati, Srbi, Mađari, Rusini i svi ostali, možemo sada graditi svoj život u interesu svojih općina, gradova, županija, čitave države. Ovdje su, osim predstavnika hrvatske vlasti, i predstavnici kulturnih, znanstvenih i drugih javnih institucija, također spremni da se zauzmu za to.

Prema tome, ovaj vlak za Vukovar zaista je simbol mira, povratka prognanika, stradalnika ovog rata koji su proveli više od šest godina izvan svojih ognjišta, ali koji su spremni da se vrate i da također pruže ruku onima koji nisu okrvavili svoje ruke kao ratni zločinci. I u tom pogledu ja tražim i od njih, ali i

od domaćega srpskog pučanstva da ne dopusti ekstremistima da kvare te naše namjere. Kao što znate ekstremista ima posvuda, ali je stvar razboritih ljudi da ih onemoguće u interesu većine, u interesu ljudske i božanske ljubavi, u interesu toga da ne dopustimo više zlo kakvo smo preboljeli, kakvo smo preživjeli. Prema tome, taj vlak nije samo početak konačnog povratka prognanika, nego i dokaz svekolike skrbi hrvatske vlasti i svih hrvatskih javnih institucija u zauzimanju da se ovo razoreno područje što prije izgradi i što prije uvrsti u svekoliki društveni, gospodarski i kulturni život hrvatske domovine. Za lokalno srpsko pučanstvo "Vlak" znači uspostavu povjerenja, jamstvo svih njihovih građanskih i etničkih prava. Jasno, pod uvjetom da doista prihvate hrvatsku državu kao svoju domovinu i da onemoguće one ekstremiste koji to remete. Hrvatsko Vrhovništvo, ja kao predsjednik i hrvatska Vlada, dali smo opći oprost, amnestiju i pomilovanje za sve one koji nisu počinili ratne zločine, koji nisu okrvavili svoje ruke. I budite uvjereni, nikakvih daljnjih popisa za sudske progone neće biti. Ali, razumije se, očekujemo puno povjerenje i punu vašu suradnju na tim našim nastojanjima. Hrvatska država, znači, stvara sve gospodarske, sve druge pretpostavke da svi hrvatski državljani ovdje u Podunavlju, bili oni Hrvati, Srbi, Mađari, Rusini, žive u podjednakim uvjetima. I to, razumije se, ne može biti samo stvar hrvatske vlasti nego mora biti stvar sviju vas. Dolazak ovog "Vlaka" za koji je bilo mnogo sumnji treba li ga, ali ja sam pružio uvjerenja i generalu Kleinu i svima, a i svojim ljudima, da nam je potrebno da uđemo kao predstavnici čitave Hrvatske u Vukovar, da vidite i svojim očima te ruševine i zajedno sa mnom i vi iz Vlade, i vi župani shvatite da nam je dosljedno provoditi tu politiku pomirenja, mira, stvaranje uvjeta za suživot. I ne može biti nikakvih iskakanja iz takve politike, jer onaj tko ne primjenjuje takvu politiku, taj i nije u skladu s općim hrvatskim državnim interesima, pa prema tome ni s interesima svakog pojedinca ovdje i u čitavoj državi.

Moramo voditi računa da Hrvatska već jest demokratska zemlja i u tom smislu ja pozdravljam razborite riječi koje su izrekli i Štengl, Čepmja, Stanimirović, König, a osobito nadahnute riječi generala Kleina, kao što sam rekao. Ali s jednom malom zamjerkom gospodinu Stanimiroviću. Gospodine Stanimiroviću, i predstavnici srpskog življa, nemojte oče-kivati da Hrvatska tek treba dokazivati da je demo-kratska zemlja. Da je Hrvatska demokratska zemlja, da je željela mirno rješenje, dokaz je i to, kao što sam rekao u Belom Manastiru, da poslije "Bljeska" i "Oluje" nismo išli oružjem, jer nismo željeli da svi Srbi odu. Željeli smo demokratsko rješenje i mi jesmo demokratska zemlja. I to što činimo ne činimo pod pritiskom ni Europe, ni Amerike, nego činimo zato što želimo dati sva građanska, etnička prava svim Srbima koji žele ostati, koji priznaju Hrvatsku, zato što smo mi kao Hrvati preživjeli u povijesti dosta zla od drugih, i od Mađara, i od Nijemaca, i od Talijana, i od velikosrpske hegemonije. I ne želimo nanositi nepravdu vama,

želimo dati punu ravnopravnost, ali očekujemo i punu lojalnost prema hrvatskoj državi. Osim toga, dopustite da vas podsjetim na riječi velikoga srpskog pjesnika Zmaja Jove Jovanovića, koji je, među inim, rekao: "Hrvat se ne bori da što otme kome, čuva sveti oganj na ognjištu svome. I dok tako čini i najteži dani i Bog i pravda na njegovoj su strani." I nastavlja Zmaj Jova: "A kuda će Srbin - zar da se dade putu na kom nema zakona ni pravde?" Evo vam jednog mislećeg, velikog Srbina pjesnika. To vam je osnova za zajedničku suradnju. Mi ga priznajemo, priznajte ga i vi. I da znate, to je pjevao kad je znao da je Hrvatska bila do Zemuna, kad se govorilo o hrvatskoj Subotici, kad je pred II. svjetski rat Banovina bila u Šidu. Mi to ne tražimo, ali želimo da hrvatski narod bude suveren u svojoj hrvatskoj državi, a vi Srbi i Mađari i svi drugi da uživate svoja građanska i etnička prava. Mi vam to jamčimo, ja vam jamčim kao državni poglavar sa svim Saborom, sa svom Vladom, sa svim županima koji su ovdje i koje, kao što rekoh, obvezujem da provode takvu politiku. Prihvatite i evo vam budućnosti, evo vam blagostanja. Došli smo do ovdje, do ovog skupa, velebnog skupa, i ja mislim do visokog stupnja suglasnosti hrvatskog državnog Vrhovništva s predstavnicima lokalnih Srba o tome da smo postigli velike korake u mirnoj reintegraciji nakon izbora i da ih sad trebamo što prije dovršiti bez stranog tutorstva. Mi smo, kao što znate, imali UNPROFOR i dali smo mu otkaz onda kad smo vidjeli da ne služi tim našim ciljevima, ostvarenju suverenosti i ostvarenju predujeta za sukladan život sa svim građanima Hrvatske. UNTAES smo prihvatili jer se UNTAES i u ime međunarodne zajednice, Ujedinjenih naroda i SAD-a kao glavne svjetske velesile obvezao da će nam osigurati mirnu reintegraciju Podunavlja u Hrvatsku. U tome smo uspjeli, završimo to u općem dobru ne samo Hrvatske, naših građana, nego neka to bude jedna od najuspješnijih mirovnih operacija u svijetu, neka to bude prilog kako treba rješavati krizu na širem području bivše Jugoslavije, osobito danas u Bosni, i neka to bude prilog i potpunoj normalizaciji odnosa sa susjednom Srbijom i njihovom Jugo-slavijom.

Dame i gospodo, svim onim Srbima, Hrvatskim građanima, koji su preuzeli dokumente za hrvatsko građanstvo, koji se nalaze ovdje, u ovoj županiji, i u susjednoj Osječko-baranjskoj i čitavom hrvatskom Podunavlju, ako se žele vratiti u svoja obitavališta u zapadne dijelove Hrvatske od Pakraca do Knina, vratiti ćemo ih, već se 14.500 vratilo, ili pak ako se ne žele vratiti, dat ćemo im novčanu naknadu pa neka idu kamo žele. Hrvatska će iz humanitarnih razloga rješavati pojedinačno pitanje i onih Srba koji su izbjegli iz Hrvatske, usprkos tome što sam ih ja osobno kao predsjednik države pozivao da ostanu, pa su otišli. Mi ćemo pojedinačno rješavati da se mogu pojedinačno, iz humanitarnih razloga, sjedinjavanja obitelji, itd., vratiti u Hrvatsku. Ali, razumije se, ne može biti govora da se svih 150 ili 200 tisuća vrate, pa da ponovno imamo razdor i rat. I na to nas ne može prisiliti nitko na svijetu. Uostalom,

to ni oni sami neće, više od 90 posto neće se vratiti. Prema tome, povijest je takva kakva jest. Poslije I. svjetskog rata i iz ovih područja otišlo je oko milijun i pol onih što se zovu Turcima i Muslimanima u Tursku, a oko milijun Grka u Grčku itd. Poslije II. svjetskog rata više od 12 milijuna ljudi je raseljeno u Europi. I nije svako zlo samo za zlo, poslije svakog zla ima i dobra. Prema tome, stvorimo uvjete za miran život hrvatskog naroda, srpske i drugih etničkih zajednica u Hrvatskoj, stvorimo uvjete za normalizaciju i dobrosusjedske odnose između Hrvatske i Srbije i Jugoslavije, kao što sam prije dvadeset godina pisao o skandinavizaciji ovoga prostora na osnovama međusobnog uvažavanja subjekata, međusobnog uvažavanja, pa će onda i nacionalne manjine bilo gdje živjeti u punoj slobodi i u punoj ravnopravnosti. I da još jednom ponovim, dolazak hrvatskog državnog vodstva, i to u najširem obliku, od predsjednika države, Sabora, Vlade, do župana, dokaz je spremnosti i opredijeljenosti cijele Hrvatske da tu tešku zadaću provede u život, ali da bi je ona mogla provesti, potrebna je suradnja svijui vas, srpskog pučanstva, mađarske etničke zajednice, Rusina i drugih s kojima uostalom nismo imali problema, koji su također bili žrtve jugokomunističke agresije i veliko-srpskog imperijalizma.

Mi smo izvukli zaključke iz svoje povijesti, vi izvucite zaključke iz svoje povijesti, i ne dopustite da ikada više budete instrumenti nekakve politike koja dovodi u pitanje čak i vašu životnost, i vaš opstanak na područjima gdje ste živjeli vjekovima. Kao što znate, ja sam imenovao i posebno državno povjerenstvo, na čelu s potpredsjednikom Vlade, ministrom razvika i obnove dr. Radićem radi nadzora lokalnih vlasti, onakvih lokalnih vlasti kakve su uspostavljene sada poslije izbora i ondje gdje imate vi Srbi većinu, i ondje gdje imaju Hrvati većinu, radi usklađivanja i županijskih poglavarstava i hrvatske Vlade, da rješava odmah na licu mjesta sve teškoće i da mene izvještava o problemima. Prema tome, mi doista želimo da ono što govorimo provedemo u život. I vi i ja vrlo dobro znamo da to neće biti lagano, da će, dok to nadvladamo u moralnom, psihološkom smislu, trebati proći vremena, ali apeliram na sve nas da radimo na tome da budemo ustrajni i da ne dopustimo individualne izgrede i da na osnovama tih individualnih izgreda ne gradimo politiku, nego da vidimo da su to sporadični slučajevi, a da gradimo na onome što nam je u općem interesu. Stradanja i patnje hrvatskih proganika, ljudi koji su najviše pretrpjeli, koji su dali ljudske žrtve, materijalne žrtve, koji gledaju svoje razrušene domove, koji su šest godina obitavali u vrlo nepovoljnim uvjetima u Hrvatskoj, jasno da nose u sebi sve te strahovite tegobe, ali i od njih evo zahtijevam, do sada su imali strpljenja i neka sad imaju strpljenja dok ih ne vratimo, dok im ne obnovimo domove i dok ih ne vratimo u njihove kuće. A vama koji ste bili ovdje preporučujemo da im pružite svu pomoć da bi te svoje rane što prije zaboravili i zacijelili. Ovdje danas, spomenuo je već i premijer Mateša, a ja ponavljam i obvezujem župane da svaka hrvatska županija, uključujući i glavni grad Zagreb, koji je u položaju županije, preuzme makar simbolično obvezu da obnovi neki objekt u ovom razorenom kraju. Ako ne može školu, bolnicu, barem neki obiteljski dom, makar bilo kakav skroman, da se dokaže da je čitava Hrvatska s vama, i da čitava Hrvatska želi što prije ovdje uspostaviti najnormalniji život i da bi ovaj kraj u lijepoj i raznolikoj našoj

domovini, ali i jedan od najbogatijih krajeva, zaista zablistao onako kako to može s marom ljudi kakvi ovdje jesu, koji su to prije gradili i kakvi su bili i u onim teškim danima Domovinskog rata. Prema tome, to je zadaća hrvatske vlasti i lokalnih srpskih vlasti tamo gdje imaju većinu.

A razumije se, očekujem da će osim s predstavnicima srpskog pučanstva iz ovog kraja doći do suradnje i s predstavnicima Srba iz ostalih područja Hrvatske, od Zagreba do Rijeke, gdje ih živi više negoli ovdje. Prema tome, da se stvori jedan doista sukladan primjer rješavanja svih vaših kulturnih i etničkih problema. Mi imamo danas predstavnike Srba u Hrvatskoj, oni nesmetano rade, žive, ima ih u Zagrebu vjerojatno oko četrdeset pet tisuća, žive, predaju na sveučilištima, imamo ih u Vrhovnom sudu, u Ustavnom sudu, imamo ih u diplomaciji, veleposlanici su, ako netko ne razumije hrvatski, ambasadori su. Kao što znate, imenovao sam dva predstavnika u Županijski dom hrvatskog Sabora, ovih dana već smo imenovali i pomoćnike ministra i savjetnike prema vašem prijedlogu. Prema tome, mi sa svoje strane doista sve činimo, očekujem da i vi sa svoje strane učinite to isto. Ako imate svoje predstavnike u Ministarstvu unutarnjih poslova, pravosuđu, prosvjeti, kulturi, e pa molim što još? A toga morate biti svjesni, molim vas, ako tražim od tih više od četiri stotina tisuća Hrvata, Mađara, Rusina koji su bili proganani iz svojih domova, više od tri stotine tisuća Hrvata bilo je proganano isto tako iz Bosne, iz onih područja koja su pod srpskom i muslimanskom kontrolom, i sve je to Hrvatska zbrinula, i ako od njih tražim da sve to zaborave, da vam pruže ruku pomirenja, povjerenje, onda, razumije se, imamo pravo tražiti, čitava hrvatska vlast, od vas da tu ruku primite sa zahvalnošću i da sudjelujete u izgradnji Hrvatske. Velika je stvar što samo dosad postigli u vraćanju Podunavlja u ustavno-pravni poredak Hrvatske. General Klein je naredio da se od 1. lipnja primjenjuju zakoni Hrvatske u svakom pogledu. Znači, pravni propisi. Kuna je postala legalno sredstvo plaćanja, platni promet ustrojen je kao u drugim dijelovima Hrvatske. Započela je registracija vozila sukladno hrvatskim propisima, ali smo vam dali takve olakšice kakve nismo mogli dati drugim svojim građanima i povratnicima. Cijenite to! Ujedinjen je i poštanski i telekomunikacijski sustav. Ministar zdravstva prihvatio je prijedloge da preuzme vukovarsku i belomanastirsku bolnicu, da preuzme zaposleno osoblje tamo.

Prema tome, razumije se, sve to činimo, ali ćemo isto tako na svim tim područjima morati primijeniti hrvatsko zakonodavstvo koje neće biti restriktivno prema ovom području, nego koje će biti široko, ali, razumije se, sve ima granice i ovisit će o tome da ne smijemo doživjeti to što smo doživjeli prije osam dana, da su razrušili most da ne bismo došli. Pa i noćas je bilo nekakve pucnjave ne bi li spriječili ovaj skup. Prema tome, to je do vas, to ne može ni međunarodna policija, ni Hrvatska policija, morate vi sami vidjeti tko su ti ekstremisti i udaljiti ih da ne smetaju normalizaciji odnosa, da ne smetaju vašem životu.

U samom Vukovaru Ministarstvo obnove dosad je poduzelo korake za obnovu dvije tisuće stanova, od kojih je za tisuću petsto hrvatska država osigurala sredstva. Trebali bismo i očekujemo pomoć i financiranje od međunarodne zajednice, koje dosad uglavnom nije bilo. U drugim dijelovima

Podunavlja isto se već predviđa, obavljaju se pripreme za obnovu oko dvije tisuće petsto obiteljskih kuća. Obavljene su, to vi već sve znate, pripreme za obnovu vodovodne i električne infrastrukture i u samom Vukovaru, a započinju i u cijelom području radovi na obnovi cestovnog i željezničkog prometa. Sredstva za obnovu do sada je izdvajala samo Hrvatska. Čitava je Hrvatska gradilište, ali kao što znate više od četvrtine je bilo razoreno. Prema tome i vi sami ne možete očekivati da preko noći sve to skupa obnovimo. Morate uložiti napore da bismo to zajedno što prije obnovili, da bismo se mogli posvetiti normalnom životu. Vi znate, Ina je zaposlila veliki dio onih koji su bili zaposleni u Đeletovcima. Od četrsto devedeset radnika ondašnjeg naftnog poduzeća, njih tristo pedeset tri izrazilo je želju da nastavi rad u Ini. Ina ih je prihvatila, provest će tečajeve i oni koji će zadovoljiti bit će primljeni na posao. S Hrvatskim željeznicama ugovore o radu potpisalo je već tri stotine dvanaest djelatnika, pretežito Srba. Prema tome, ne činimo nikakvu diskriminaciju. Slično je s poštama gdje je primljeno na rad tristo devedeset i šest također pretežito srpskih radnika. Ali, razumije se, mi moramo vraćati u ta područja i prognane Hrvate. I prema tome nemojte onda, ako prognani Hrvat dođe, kazati da sad proganimo Srbe. Ne proganimo. Ali razumije se da moramo podjednaku politiku voditi prema cjelokupnom pučanstvu, ne praveći nikakvu diskriminaciju ni prema kome. I razumije se, s tim u vezi ja se ponovno obraćam i ovdje prisutnim i neprisutnim prognanicima Hrvatima, Mađarima, Rusinima, prognanicima iz ovih krajeva koji su zaista pretrpjeli vrlo mnogo, koji su užasno propatili i kojima te psihološke rane teško mogu zacijeliti, ali pozivam da još pokažu onakvu zrelost kakvu su do sada pokazivali i da znaju da je mandat UNTAES-a u završnoj fazi i da zajedno, u suradnji s privremenom upravom generala Kleina, s međunarodnom organizacijom, s hrvatskom vlašću, s domaćim srpskim pučanstvom koje prihvaća hrvatsku državu, da sve to možemo privesti kraju onemogućavajući sve one koji nam stvaraju zapreke na tom putu. Strašni rat je iza nas, strahote koje smo pretrpjeli su iza nas. Sad je pred nama, netko je rekao, početak. Ja bih rekao, daleko smo na tom putu mirne integracije, pa prema tome, postigli smo i jako mnogo u tome da jedan drugome možete pružiti ruku vi koji ostajete, vi koji dolazite i koji ostajete ovdje da pomognete u obnavljanju kuća, cesta, domova. Da stvarate uvjete za suživot u interesu pojedinaca, u interesu svake općine, bez obzira na to je li u njoj bila većina hrvatskog ili srpskog pučanstva, svakog grada, svake županije, jer je to u interesu hrvatske države, samostalne i neovisne, suverene i demokratske hrvatske države koja je članica svjetske organizacije Ujedinjenih naroda, koja je međunarodni subjekt bez koje se više ne može rješavati ništa na ovom području, jer je ta Hrvatska već dala svoj prilog u rješavanju krize u susjednoj Bosni i Hercegovini i jer je postigla visok stupanj na putu normalizacije odnosa sa susjednom Srbijom i Jugoslavijom.

Prema tome, sve ovo što činimo nije samo u uskom lokalnom interesu, nego i u općehrvatskom, općeeuropskom, u interesu mira i budućnosti ovog kraja i Europe.

Neka nam živi suživot hrvatskog naroda sa srpskim i drugim etničkim zajednicama na ovim područjima, neka nam živi jedina i vječna Hrvatska!

Izvor: <http://free-zg.t-com.hr/zdeslav-milas/FT/ft-16.htm>

У КАКВОМ СЕ СТАЊУ ДАНАС НАЛАЗИ СРПСКА КУЛТУРА У ХРВАТскоЈ И ДА ЛИ ПОСТОЈЕЋЕ КУЛТУРНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И ПРОГРАМИ МОГУ ДА ОЧУВАЈУ СРПСКИ КУЛТУРНИ ИДЕНТИТЕТ

ПОТРЕБНО ИЗРАДИТИ СТРАТЕГИЈУ КУЛТУРНОГ РАЗВОЈА И ДЕФИНИСАТИ ПРИОРИТЕТЕ

Култура је један од важних сегмената којима се обликује национални идентитет. Без аутентичне културе једном народу који се налази ван своје матичне државе прети асимилација и нестајање. Тако је и са српским народом у Републици Хрватској којем се у последњих тридесетак година десило много тога што је утицало и на стање његове културе данас.

Од раних деведесетих година прошлог века Срби у Хрватској су изгубили статус народа и постали национална мањина, затим су најпре под разним околностима напустили урбане средине, а потом су протерани и из крајева које су вековима насељавали. У целокупном том периоду, поред масовног одлива српског становништва са територија данашње Хрватске, дешавали су се и разни књигоциди, рушење споменика културе, отуђење културне баштине, забране ћирилице које се, додуше испољавају и данас.

Са позиције конститутивног народа који је бројао преко пола милиона душа постали смо највећа национална мањина, али са више од три пута мање становника. То је изазвало дубоке и далекосежне последице у сваком погледу, а такво стање одразило се и на српску културу у Хрватској.

- Кад нека етничка заједница остане без више од две трећине своје популације, с тенденцијом свакодневног осипања биолошки највиталнијег дела свога бића, шта очекивати друго него даљу тенденцију опадања и пропадања на свим плановима, па и на културном. Оно што је добро у српској култури у Хрватској данас је да се врши ин-

вентура стања у прошлости и затеченог стања како бисмо сагледали шта смо били, а шта јесмо. Добра је издавачка делатност, пре свега СКД „Просвјете“, која системски штампа значајне књиге и ауторе српске културне историје, савремене ауторе који проучавају баштину, значајне књижевнике прошлих времена и савремене писце који, углавном и нажалост, више не живе у Хрватској. Добра је и разгранатост подбора „Просвјете“ по свим срединама где живе Срби, па и делатност појединих Већа српске националне мањине тамо где других српских организација нема. Ово доприноси томе да српска култура у Хрватској на папиру изгледа пуно боље него у стварности, каже књижевник и директор КНЦ „Милутин Миланковић“ у Даљу **Ђорђе Нешић** и додаје:
- Недостаје нам пуно тога. Немамо основне инсти-

туције које чине живу културу једног народа. Немамо мрежу библиотека, своје позориште, свој музеј, централну галерију, телевизију коју бисмо сами уређивали. Потребно је донети стратегију културног развоја, дефинисати приоритете. Улагати средства у властите кадрове, те ојачати потенцијале за будућност. Проширити рад на истраживању српске прошлости и садашњости у Хрватској у свим сегментима. Изборити се за што мањи несклад закона о културној и школској аутономији и стварности. Стратешки осмислити и систематски развијати сарадњу с матичном државом. Повезати се, путем глобалне мреже, са Србима у свету који су пореклом из Хрватске, те осмислити пројекте заједничког деловања. Лоше је што се политка превише уплиће у културу, што, већ видимо, изазива бројне проблеме с несагледивим последицама. Лоше је што политика на важна места у култури поставља своје послушнике који су неспособни и нису квалификовани за послове које обављају. С друге стране, не чини се ништа да се образује млади кадар менаџера у култури који би проводио осмишљену културну стратегију и политику. Бојим се да је за све набројано помало касно. И да се све ово оствари, неће се имати коме пре-

Народни обичаји

зентовати јер се бројачно осипамо на дневној бази, јасан је Нешић.

ФОКЛОР КАО ВРХ СРПСКЕ КУЛТУРЕ

Када говоримо о српској култури у Хрватској у први план нам избија фолклор, што је и разумљиво јер је најдоминантнија и најмасовнија културна делатност међу Србима овде. Поставља се питање да ли фолклором можемо очувати властити национални идентитет? Свакако да не треба занемарити значај фолклора, односно српског кола којег је некада било срамота не знати играти и српских игара из свих крајева у којима су живели или још увек живе Срби, али фолклор сам по себи не може очувати језик, писмо или било који други сегмент националног идентитета.

- Фолклорни аматеризам је заиста најзаступљенија културна активност међу Србима у дијаспори. Неговање песме и игре, изучавање традиционалног фолклора служи очувању националног идентитета, али то не би смела бити једина активност. На срећу, многа друштва у склопу својих активности имају рецитаторске секције које негују српску књижевност, музичке секције, секције неговања обичаја, израде традиционалних ношњи, организују се радионице учења писања и читања матерњег писма, књижевне вечери. У срединама где је немогуће организовати допунску наставу на српском језику и писму, због незаинтересованости или малог броја полазника,

културни се идентитет може очувати једино кроз различите активности у културно-уметничким друштвима. При томе свакако не треба заборавити ни врло важну улогу породице и цркве. Породица би требала да усмерава децу према организацијама које у свом раду имају очување културног и националног идентитета, наводи председница СКУД-а "Јован Лазиф" из Белог Манастира др **Светлана Пешић**.

На територији Хрватске данас делује преко сто различитих културних организација, махом пододбора Просвјете и културно-уметничких друштава. Већина њих има готово исту делатност и сличне садржаје, мада има и оних који се баве неким посебним видовима културе. Оно што би се могло издвојити као њихов проблем јесте недостатак међусобне комуникације и мања умреженост, те идентична активност пододбора Просвјете и културно-уметничког друштва активних у истом месту.

- Велики број Просвјетиних пододбора гаји културни аматеризам искључиво кроз фолклорне активности и самим тим њихови програми огледају се кроз презентовање фолклорне активности. Наравно, да је фолклор активност која највише доприноси очувању српске изворне вокално-инструменталне, па и музичке традиције уопште, али јако ми је жао што исти ти пододбори ни не покушавају да у свој програм убаце још неке садржаје који можда нису строго везани за музику, песму и игру. То све доприноси чињеници да је публика заси-

ћена оним, што би народ рекао, једним те истим, истакао је председник Просвјетиног пододбора у Бршадину **Бојан Лазиф**.

- Не требамо се задовољити постојећим, него стварати претпоставке за повећавањем и обогаћивањем културне понуде. Поред постојећих КУД-ова и пододбора и њиховог великог и неоспорног доприноса, неопходно је предузети и одређене кораке у другим областима културног стваралаштва, на пример у попису и изради регистра нематеријалне културне баштине српске заједнице на овим просторима, што ће у предстојећем периоду бити један од приоритета Одбора за културу и спорт. Израда таквог регистра је у исто време и основни облик заштите традиције, обичаја као делова културне баштине, али она не треба бити само пописана, јер да би живела и опстала, она треба бити и афирмисана, промовисана и презентована широј популацији, каже председник Одбора за културу и спорт Заједничког већа општина **Небојша Видовић**.

ГДЕ СУ СРПСКЕ БИБЛИОТЕКЕ?

Упркос свеопштем технолошком напретку, књиге су и даље у моди. Промоције књига, које нису тако честе, релативно су добро посећене, мада далеко од неких других културних програма. Значајно је издаваштво Просвјете, не треба занемарити ни издавачку делатност Епархије далматинске, Српског народног већа, као ни појединих издања у властитој режији. Међутим, и поред тога јако је мало српских библиотека, а и тамо где постоје ретко да се неко може похвалити да добро функционишу.

- Што се тиче „српских библиотека“ у Хрватској, нисам сигуран да их уопште има, макар не тако дефинисаних, осим можда централне библиотеке Просвјете. Библиотеке које поседују и негују српско књижевно стваралаштво, заправо постоје као школске библиотеке у школама које раде по моделу А, као и библиотеке у оквиру легалних институција припадника српске националне мањине у Хрватској. Наравно, постоје и службене, државне библиотеке, које имају одређени број наслова из области српске књижевности, али колики је то број и колика је њихова заступљеност, нарочито новијих наслова писаних ћирилицом, не знамо поуздано. У сваком случају, богатство је знати више, и што се језика и писма тиче, као и другог и другачијег идентитета уопштено, каже Видовић.

Готово је незамисливо да Срби у Вуковару немају своју библиотеку, односно једина таква постоји у Српском културном центру, али је још увек неактивна. Слично је и у другим срединама, или их нема или су неактивне или за њих влада мало интересовање.

- У Белом Манастиру кад је основано друштво „Јован Лазић“ 1947. године, постојала је драмска, балетна, фолклорна, ликовна и певачка секција. Гостовало се по читавој бившој држави. Данас имамо оформљену Националну библиотеку у просторијама друштва, али књигу узима тек по неки школарец који похађа неговање српског језика и писма и то ако мора прочитати дело српског писца. А последица – деца нам не знају читати ни писати ћирилицу, не знају ништа о српској књижевности, историји. Да ли је ту заказао образовни систем, родитељи или друштво у целини? Мислим да сви помало носимо кривицу за такво стање, наводи др Светлана Пешић.

(НЕ)САРАДЊА СА МАТИЦОМ

Посебна је прича сарадња културних организација и институција са матичном државом, односно појединцима, организацијама и институцијама који тамо делују. Давно смо заборавили када нас је посетило неко позориште из Србије, када смо имали промоцију књиге неког познатог српског књижевника или када је одржан концерт неког познатог хора, оркестра или певача озбиљне музике. Културна сарадња са организацијама у Србији опет се углавном своди на фолклор и тек ретко на неку другу културну активност.

- Близина Матице не даје нажалост и добру међусобну сарадњу. Контакти са Министарством културе не постоје, аплицирање за поједине пројекте је Сизифов посао, а добијање помоћи или донација (књига, ношњи, различитих помагала за рад) нажалост остаје само на обећањима. Сарадња се своди на приватна познанства са појединим културним радницима. Организовање изложби слика, промоција књига или гостовање позоришта захтева финансијска средства која мање средине и друштва немају. Често не комуницирамо добро

ни међусобно. Дешава се тако да гостовања уметника из Матице у Вуковару нису попраћена и гостовањем у Белом Манастиру, каже Светлана Пешић.

- Проблем културне несарадње, или слабе сарадње с матичном државом је обостране природе. Ако немате стратегију и план културног развоја, онда се контакти с матичном државом свде на појединачне везе и обраћања. С друге стране, ни Матица не чини много за Србе изван матичне државе иако је чак имала посебно министарство за тај део националног корпуса. Тежак је и спор проток културе преко државних граница, не постоји реципроцитет у односу према култури. Хрватска и Мађарска су реципроцитетно отворили културне центре у Осиеку и Печуху. Отворен је и Хрватску културни центар у Суботици. Надамо се да ће и Србија кренути тим стопама, истакао је Ђорђе Нешић.

За разлику од претходних година, односно од почетка мирне реинтеграције, видљиво је да су се многи програми и манифестације угасили, а они који се још одржавају далеко су сажмајно сиромашнији. Многи ће рећи да је узрок за такво стање недостатак финансија, али не треба сметнути с ума да се за културу и данас издвајају солидна финансијска средства само је питање како се она и на који начин троше.

- Недавно су прошли „Дани културе Срба источне Славоније, Барање и западног Срема“, једна од највећих манифестација на овом терену. С обзиром да сам ове године био један од организатора програма ове манифестације, када се сетим истих тих програма од пре неких 15 година чини ми се да је то тада било на много вишем нивоу него данас. Да ли је разлог за такво стање евентуална смена генерација, пад интересовања или недостатак финансијских средстава, некако бих могао рећи да је у питању комбинација од свега по мало, сматра Бојан Лазић.

Поред образовања на матерњем језику, култура и духовност су важни за очување националног идентитета. Ако изузмемо школе и цркве, садашња културна делатност тешко се може изборити са „опасностима“ које нам прете и ударају по националном бићу.

ПРЕПЛАВЉЕНИ „ЈАДАМА“

Од почетка овог века на бишем југословенском простору појавиле су се многобројне манифестације које због заједничка четири последња слова у називу сви зову „јаде“. Овај свеопшти тренд, који више има туристички и забавни, него културни карактер, пренео се и код нас, на наш сужен мађински простор. Специфична је ситуација да иза већине наших „јада“ стоје управо организације које се баве културом.

- Организовање разноврзних „јада“ је линија мањег отпора, подилажење људском нагону за храном и пићем, поготово ако је то благоутробије мукте, односно бесплатно. Уз донекле традиционалне фишијаде, дочекали смо пасуљијаде, чобанијаде, паприкашијаде, гужваријаде, кестенијаде, бундевијаде, колачијаде, сланинијаде, кобасицијаде, куленијаде, све до својеврсне пародије – мудијаде у Пачетину. Постоји „маштовита“ тенденција да се све прошири на кокошијаде, гушчијаде, јајаде, а зашто онда не и изборијаде, политичаријаде... Осим справљања хране на све могуће начине нико се није сетио да своју „јаду“ обогати ширим и озбиљнијим приступом материји. Донекле добар пример „јада“ је куленијада у Јагодњаку, која је дигла манифестацију на туристичку разину и фишијаде које имају вертикалу такмичења до државног нивоа. Наравно да ове манифестације не можемо упоређивати с програмима културе у ужем смислу и природно је да „јаде“ имају знатно већи број конзумента и у буквалном смислу. Проблем је што културне програме посећује све мањи број људи и што је младе, којих је све мање, тешко заинтересовати за културу. То је већ дубљи проблем који има своје корене у друштву, породици, времену и простору на којем живимо, истакао је Ђорђе Нешић.

Гастро-манифестације

Сарадње са матицом има, али недовољно. Са вуковарске промоције Српског биографског речника Матице српске.

СРПСКА КУЛТУРА НЕКАД И САД

Срби су у Аустроугарској монархији, којој је припадала и данашња Хрватска, имали своја позоришта, часописе, значајне културне и националне институције. У многим селима имали смо чак и библиотеке, читаонице, певачка друштва, а данас смо далеко од тога. Свест о потреби очувања културног и националног идентитета била је далеко израженија иако ни тада стање на политичком пољу није било нимало лако и једноставно, у појединим моментима можда горе него данас. Управо у том периоду

овај простор изнедрио је многе културне и националне раднике са чијим смо радом данас у глобалу јако мало упознати и далеко смо од онога што су они оставили на пољу културе.

- Често је тај однос у српском народу према таквим људима готово маћехински, велики је број таквих људи пао у анонимност и заборав. То није добро, на нама је да у будућности радимо и на том питању, тј. поновној афирмацији и подсећању на значај и улогу таквих људи управо по питању чувања и неговања културне баштине, али не само из области културе него из свих аспеката друштва, у коме су дали велики допринос у промоцији и вредностима српске заједнице. Радује ме чињеница да већ постоје покушаји, да тако кажем, „реhabилитације“ тих људи и њиховог рада. Та ћемо настојања увек подржавати и потицати. Што се околности и организационих могућности тиче, оне су и онда и сада, чини ми се увек биле такве, да су опште околности могле бити боље, али ни онда ни сада није требало и не треба чекати идеалне услове за рад, него у датим околностима дати од себе све што је могуће и радити ово верујући да је то прави пут. Време ће показати, као и увек, колико смо били снажни и успешни у томе, нагласио је Видовић.

- Одреднице српског идентитета остале су исте од доласка Срба на ове просторе, модификоване у складу с протоком времена и променом околности. То су вера, језик, обичаји, дакле оно по чему су се Срби разликовали од мултиконфесионалне и мултиетничке средине у којој су обитавали. У окриљу цркве настале су прве школе и неговани традиционални обичаји. Све до формирања грађанске класе у 19. веку, Срби су свој идентитет одржавали готово искључиво у оквиру цркве. Тек ће на таласима романтизма доћи до стварања српских културних друштава и отварања државних школа. У новим околностима идентитет ћемо и убудуће одржавати у оквиру цркве, школе и културних институција и друштава, али га и губити и као заједница се осипати на економским и друштвеним основама. Бојим се да је новим свакодневним миграцијама угрожена сама биолошка супстанца српске заједнице у Хрватској. Зато је важно направити инвентуру српске културе у Хрватској. Јер и идентитет ће једном можда бити само виртуелна категорија, закључује Ђорђе Нешић.

Како бисмо својим потомцима оставили непољупане темеље националног идентитета, баш онакве какве су нама оставили наши преци, морамо много тога да направимо и да своју културу подигнемо на један виши ниво, да са културног аматеризма пређемо на културни професионализам, да очувамо садашњи нижелигашки статус, али и да створимо тим који ће у овом времену бити кадар да „заигра“ и у највишем рангу националне културе како би она била препознатљива и ван националне класе, а самим тим била и гарант нашег опстанка.

Срђан Секулић

ВЕЋЕ СРПСКЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ ОСЈЕЧКО-БАРАЊСКЕ ЖУПАНИЈЕ ПРИЈЕМОМ ОБЕЛЕЖИЛО ПРОСЛАВУ НОВЕ ГОДИНЕ ПО ЈУЛИЈАНСКОМ КАЛЕНДАРУ

У ОВОЈ ГОДИНИ НАЈАВЉЕН НОВИ ПРОСТОР ЗА ЖУПАНИЈСКИ ВСНМ

У жељи да окупи своје чланове те политичке и културне делатнике припаднике српске заједнице из Осјечко-барањске жупаније Веће српске националне мањине Осјечко-барањске жупаније организовало је у свом осјечком седишту новогодишњи пријем. Чланове већа и госте поздравио је његов председник **Јован Јелић** који је и актуелни заменик осјечко-барањског жупана из редова српске заједнице.

- Сви знамо какву смо годину оставили за нама. Била је то једна тешка година пуна политичких преврата у којој је свеукупна ситуација била изузетно неповољна по целу српску заједницу у Хрватској, па тако и за нас у Осјечко-барањској жупанији. Сем по политичкој нестабилности коју је изазвала влада Тихомира Орешковића, а која се сада полако стабилизује година је обележена и великим миграцијама младих на запад Европе. Сведоци смо да одлазе сви, и припадници већине и припадници мањине, али нас то сигурно погађа више јер одлазак сваког младог човека слаби нашу заједницу. Надам се да ће ова нова година за нас бити повољнија и да ће ови негативни трендови бити заустављени и да ће нам свима скупа

бити боље. У то име желим вам свима да будете здрави, срећни и успешни. Верујем да ће година која је пред нама бити година у којој ћемо успети да за потребе нашег Већа пронађемо и већи простор и у буквалном и у радном смислу. Надам се да ћемо успети политички боље да се позиционирамо на свим нивоима од жупаније и градова па све до општина. У том смислу, већ након ових празника, сазваћемо представнике мањинских већа да оформимо једну координацију како би се хоризонтално боље повезали, рекао је Јелић.

Присутнима су се поздравним речима обратили и потпредседник СНВ-а **Светислав Микеревић**, председник ЗВО-а **Драган Црногорац** и саборски заступник СДСС-а **Миле Хорват**.

- Прошла година била је изузетно турбулентна. Једна влада је добила неповерење, није се баш показала ни укупно, а посебно се није показала добра према српској заједници. Ишли смо на нове изборе и успели да повратимо изгубљени мандат захваљујући свима вама. Формирана је нова влада са којом смо прилично дуго и опширно преговарали настојећи да позиције српске заједнице дефинишемо на

најбољи могући начин у наредном периоду. договорили смо да се у наредном периоду приступи измени неких законских аката којима би ојачали позицију свих наших институција, наших мањинских већа, СНВ-а као њихове кровне институције и ЗВО-а као наше најважније институције. Пре свега да дефинишемо њихово финансирање јер стабилно финансирање обезбеђује и њихов стабилан рад. У тим нашим напорима коректно су нас подржавали и представници других националних мањина на чему смо им наравно захвални. Дефинисали смо и одређена кадровска решења у извршној власти, нешто од тога је завршено, а разговоре смо тек почели и мислим да ћемо крајем јануара о свему томе добити коначну слику. Иза празника крећемо и у разговоре са надлежним министарствима око одређених пројеката и мислим да нам је потпуно јасно да морамо ојачати позицију наших локалних самоуправа и препремити се добро за локалне изборе у мају, рекао је Хорват и најавио да ће за рад жупанијског ВСНМ-а потражити веће просторије.

- Морамо размишљати да се током ове године сместимо у простору који ће се убудуће звати Српски културни центар у граду Осјеку. На томе радимо и верујем да постоји добра воља, али и средства која ће обезбедити ваша кровна институција, јер СНВ ће о тој теми разговарати и са владом. То је добро и та ствар нема цену без обзира колико да кошта, најавио је Хорват неке од планова.

С. Бубало

ЕПИСКОП ДАЛМАТИНСКИ ФОТИЈЕ

БРИГА ЗА СИРОМАШНЕ НАЈВАЖНИЈИ ЗАДАТАК ЦРКВЕ

Поводом празника Рођења Христовог, на дан када Црква празнује Сабор Пресвете Богородице, у саборном храму у Книну божићне поруке и осврт кроз протеклу годину са нама је поделио епископ далматински Господин Фотије.

● *Ваше Преосвештенство, у чему се огледа суштина празновања Божића?*

- Сводећи рачуне пред празник Божића, када добре дарове приносимо Христу, оно што је суштина једног од најрадоснијих дана у години јесте управо јединство, љубав, оданост и верност цркви Христовој. Велики је то подвиг, али и тежак крст када се ради о животу православног народа у Далмацији. Ми се, хвала Богу, трудимо и боримо да сваке недеље и сваког празника имамо богослужења, да наше цркве литургишу, да људи долазе на богослужења, да их окупљамо и чувамо то јединство које нам и у Посланици поручује наш патријарх, и да издржимо овај животни крст који овде имамо, а то није лако. Могу да кажем да смо у протеклој години наставили да обнављамо наше цркве, да настављамо са радом наше школе, доле у Богословији, и да преко лета сабирамо много нашег народа на далматинским саборима, што је веома значајно. Поред свих проблема који постоје, а којих смо сви свесни, неке неслободе у којој се крећемо и у последње време, то су све подвизи, али, хвала Богу, ту смо и боримо се.

● *Чиме то све православни Далматинци данас сведоче своју веру?*

- Поред Цркве, највећа обавеза свих нас је брига о самом човеку. Већина људи у Далмацији данас живи у библијском сиромаштву, а помоћи њима наша је обавеза била како у протеклој тако и у долазећој години. Поред богослужења, најважнија активност Цркве је брига о сиромашнима и то треба да вратимо, и поред активности неких хуманитарних организација да ту обавезу узмемо на себе. У тај пројекат помоћи укључила се и Митрополија загребачко-љубљанска и сада то заједно чинимо, како бисмо показали конкретну бригу о сваком нашем човеку, не апстрактну и теоријску, већ стварну. Људи су сити теорије и прича, чак и верских, да не кажем религијских, и зато требају конкретну помоћ. Ми то у Далмацији осећамо, јер је већина нашег народа заиста сиромашно. Са

Епископ далматински Фотије

свештеницима сам обилазио наше просторе и заиста оно што видимо може се назвати библијским сиромаштвом у којем живе наши људи. Још је трагичнија усамљеност наших људи, јер поред својих ближњих, које је зло расејало широм света, ови стари и немоћни људи живе сами, али је зато Црква ту да им пружи утеху како се ови измучени људи не би осећали сасвим напуштени.

● *Шта је све потребно да би се оживела апостолска земља Далмација, како ови крајеви не би потпуно опустели?*

- За оживљавање апостолске земље Далмације неопходна је помоћ како матичне државе тако и надлежних институција, али и појединаца који су везани за ове крајеве, у

супротном би овај крај могао да опусти, а то се не би смело никада догодити. Требало би учинити корак ка економском оживљавању ових простора за шта је потребна помоћ матичне државе Србије, српских институција у Хрватској, па чак и саме државе Хрватске. Ако се то не догоди људи ће одлазити, Црква ће сахрањивати оне најстарије, а то није добро. И овим путем апелујемо на све људе који могу да помогну да до тога не дође, а има пуно њих који су са ових простора, који су економски веома јаки и могу почети да улажу овде, како бисмо могли да се развијамо. Црква нас води путем спасења, путем Божића, обожења, а то је најбитније. Ми постојимо, Црква постоји, постоји народ, али требамо више и требамо боље.

желимо да овде будемо никаква музејска вредност, нити Срби да кроз историју постану музејски народ. Хоћемо да живимо активно, јер овде постојимо вековима. Треба људе из Републике Српске, Србије и дијаспоре позвати да се сећају својих корена, свог порекла и да не одустају од тога под изговором да овде више нема живота. Сви смо близу једни другима, комуникације и везе постоје, треба нам само мало више љубави и вере. Ко има љубави тај нема места за изговоре. Црква се не може и неће мешати у политику, али наша матична држава има институције попут Министарства спољних послова, Управу за дијаспору и Србе у

јима се заједно суочавамо, која је Ваша Божићна порука која може да нам улије наду и разбукта веру?

- Животни проблеми и свакодневица не смеју нам угасити семе вере, зато је задатак свих нас да се боримо и да опстанемо, да се сложимо и обожимо. Зато је добро да имамо

” Сада се пуно прича о враћању културног блага, али ми не можемо вратити културно благо без народа. Ми не желимо да овде будемо никаква музејска вредност, нити Срби да кроз историју постану музејски народ. Хоћемо да живимо активно, јер овде постојимо вековима.

овако велике празнике, као што је Божић, да се подсећамо и суштине наше вере, а то је вера да је Бог постао човек ради нашег спасења, што нам поручује и овај велики празник – Божић. Морамо бити јединствени и бити народ Божији, да своју децу васпитавамо у православној вери, те да се изнова вратимо мајци Цркви, јер смо то у једном времену били запоставили, престали смо бити литургијски народ. То ће нас очувати као народ, како је то било и у протеклим вековима. Будимо једно са Богом и једно међу собом, у љубави са Богом и са ближњима, а то је порука овога празника. Честитам свим православним верницима празник Рођења Христовог традиционалним поздравом: Мир Божији – Христос се роди!

АКО НЕМА НАРОДА ОНДА НИ ПОВРАТАК КУЛТУРНОГ БЛАГА НЕМА СМИСЛА

Докле се дошло са решавањем црквене имовине која још увек није враћена Српској цркви и шта је са њеним културним благом?

- Православна Црква у Далмацији још увек има проблема са повратком своје имовине, а конкретне реализације нема у последњих тринаест година. Са повратком стано­вништва стао је и повратак имовине. Правне предмете имамо и боримо се за повратак земље и објеката, свега онога што је Црква имала, али то иде споро и то је компли­ковано. Верујемо у правну државу и у то да ће за Српску цркву доћи боља времена. Надлежни увек пристојно саслушају наше захтеве и проблеме, али, нажалост, све остане на томе, тако да конкретна реализација изостане, што и јесте наш највећи проблем. Поред тога морамо апеловати и на народ да се враћа, то је суштински проблем и наш подвиг. Сада се пуно прича о враћању културног блага, али ми не можемо вратити културно благо без народа. Ми не

региону, које могу да раде свој посао и да пронађу овде људе као што их и ми проналазимо, али и наћи и начин да им се помогне.

Упркос свим проблемима са ко-

Васка Радуловић

ВЕЋЕ СРПСКЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ БЈЕЛОВАРСКО-БИЛОГОРСКЕ ЖУПАНИЈЕ ЗА СРПСКУ ДЕЦУ ОРГАНИЗОВАЛО ЗИМСКУ ШКОЛУ СРПског ЈЕЗИКА И КУЛТУРЕ – КУКАВИЦА 2017”

ЗИМСКА ШКОЛА ЗА СРПСКУ ДЕЦУ УЗ САРАДЊУ СРБИЈЕ И ХРВАТСКЕ

Уз финансијску подршку Владе Републике Србије, односно њеног Министарства спољних послова, а кроз програм Управе за сарадњу са дијаспором и Србима у региону Веће српске националне мањине Бјеловарско-билогорске жупаније у сарадњи са Бјеловарско-билогорском жупанијом организовало је од 2. до 5. јануара Зимску школу српског језика и културе – Кукавица 2017. Школа је организована у оквиру пројекта „Учимо српски језик и културу у нашим школама“ чији саставни део је и одржавање ове Зимске школе.

Основни циљеви пројекта су да се ученици са подручја Гарешнице, Дарувара и Дежановца информичу и заинтересују за укључивање на додатну наставу на српском језику и писму те да се у школама покрене настава православне веронауке.

Жеља организатора је да овим пројектом охрабре децу и њихове родитеље на овај корак, а организација Зимске школе је својеврсна награда за сву децу школског узраста која су до сада била активна као и за ону која ће се тек укључити, али и за све оне који су заинтересовани за стицање нових знања о свом језику, култури, историји, вери и традицији.

У ову прву Зимску школу укључило се укупно 37 деце са подручја целе жупаније. Како би се њима и њиховим родитељима олакшало, Бјеловарско-билогорска жупанија је за 31 дете обезбедила смештај у СРЦ Кукавица, док је њих шесторо који живе у оближњим местима на наставу долазило током дана.

- Из Републике Србије за ту сврху добили смо 275.000 динара, око 18.000 куна, а трошкове смештаја на "Кукавици" подмириће Бјеловарско-билогорска жупанија. Пројекте сличне овом на нивоу Хрватске

фото: портал - bbz.hr

имало је и Српско културно друштво "Просвјета". То су углавном биле летње школе на Виру и Ткону где је наша Жупанија два пута уступила одмаралиште, појаснио је српски заменик жупана, **Саша Лукић**.

Пројекат је подржао и Бјеловарско-билогорски жупан **Дамир Бајс** који је са представницима Срба из мањинског већа посетио децу на Кукавици и обећао финансијску подршку за покривање трошкова овог дешавања.

- Српска национална мањина једна је од најбројнијих и најактивнијих. Морам нагласити да се Зимска школа одвија у нашој установи у Кукавици. Задовољство ми је да овде видим велики број деце која су одлучила да део својих зимских празника проведе на овај начин. Оно што треба рећи је да је потреба да уче о култури и језику и о свему ономе што је везано уз њихову припадност српској националној мањини и њихово право. Весели ме и то што се ради о међудржавном пројекту који се као први у Хрватској одвија на подручју наше жупаније. Жупанија је ту да подржи пројекат, а како смо чули, уз учење, било је и пуно дружења и упознавања. Чини ми се да ће свима који су били овде, а то су основношколци, то остати, не само кроз знање, него и кроз сећање, рекао је Бајс у изјави за жупанијски портал.

- Суштински циљ пројекта је, између осталог, да се деца припреме и да чувају баштину и опстанак српске заједнице у

Републици Хрватској, да се кроз језик, културу и писмо уче темељним вредностима и припадности српској заједници. Исто тако потичемо децу и њихове родитеље да с временом покушамо да покренемо и наставу српског језика у школама. Ми то успешно радимо у основној школи у Дежановцу, нешто мало и у Дарувару, али бисмо хтели да ту причу проширимо и видимо да, у складу с могућностима, у појединим основним школама где то раније није био случај покренемо и православну веронауку. Морам да се захвалим Министарству спољних послова Републике Србије, њеној Канцеларији за дијаспору и односе са Србима у региону, а исто тако и нашој Бјеловарско-билогорској жупанији који су затворили финансијску конструкцију за овај догађај, јер без овог простора у коме се налазимо тешко би било реализовати тај пројекат, рекао је председник Већа српске националне мањине Бјеловарско-билогорске жупаније, **Дарко Карановић**.

Задовољна су и деца полазници ове зимске школе што је доказ њене оправданости.

- Хтео сам да се дружим са пријатељима и да научим ћирилицу. Учио сам је са татом, али овде сам дошао да је усавршим. До вољна су ми ова четири дана да је усавршим јер сам је и раније вежбао са татом и био сам у летњој школи на Виру, рекао је ученик **Срђан Дождић**, један од полазника ове Зимске школе.

С. Бубало

У ТРПИЊИ И НЕГОСЛАВЦИМА ОДРЖАНО ПРЕДСТАВЉАЊЕ МЕРЕ 6 – РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДНИХ ГАЗДИНАСТАВА И ПОСЛОВАЊА

МЕРА 6. - ШАНСА ЗА МЛАДЕ ПОЉОПРИВРЕДНИКЕ

Крајем прошле године, тачније 21. децембра, Агенција за плаћања у пољопривреди, рибарству и руралном развоју објавила је конкурс за провођење подмере 6.1. „Потпора за покретање пословања младим пољопривредницима“ провођење типа операције 6.1.1. „Потпора младим пољопривредницима“.

С тим у вези у општинама Трпиња и Негославци одржано је предавање и упознавање заинтересованих пољопривредника са тзв. Мером 6 за млада и за мала пољопривредна газдинства. У овом моменту отворен је конкурс за младе пољопривреднике који је активан до 24. фебруара, док ће за мала пољопривредна газдинства конкурс бити отворен вероватно почетком трећег месеца.

Конкурс за младе пољопривреднике подразумева бесповратна средства у износу од 50 хиљада евра намењених за куповину домаћих животиња, једногодишњих и вишегодишњих биљака, семена и садног материјала; куповину, грађење и/или опремање затворених/заштићених простора и објеката те осталих објеката укључујући вањску и унутрашњу инфраструктуру у склопу пољопривредног газдинства у сврху обављања пољопривредне производње и/или прераде производа; подизање нових и/или реструктурирање постојећих насада; уређење и трајније побољшање квалитета пољопривредног земљишта у сврху пољопривредне производње; грађење и/или опремање објеката за продају и

презентацију властитих пољопривредних производа укључујући и трошкове промоције; куповина или закуп пољопривредног земљишта; куповина пољопривредне механизације, стројева и опреме.

Потребно је напоменути да на овом конкурсима могу учествовати пољопривредници старости од 18 до 40 година, под условом да су власници ОПГ-а мање од 18 месеци.

- Могу рећи да је процес кандидовања за ове мере најлакши зато што сами радите свој пословни план или у сарадњи са консултантом и можете добити сто посто потпору, све друге мере су доста захтевније и није износ потпоре сто одсто. Прошле године имали смо 74 кандидата на нивоу жупаније који су кандидовали и уједно прошли са својим пројектима јер је број кандидата на нивоу државе био заиста мали, каже председник за пољопривреду Вуковарско-сремске жупаније, **Андрија Матић**.

МОГУЋНОСТ РАЗЛИЧИТОГ УЛАГАЊА

Ове године сви кандидати биће и бодовани по неколико критеријума предвиђених

правилником. Праг пролазности за младе пољопривреднике је 30 бодова од максималних 90 бодова, док је за мале пољопривреднике праг пролазности 20 од максималних 55 бодова.

У прошлој години највише се конкурисало за куповину механизације, земље и стоке, те оперативног пословања.

- Пољопривредник у овој мери може за добијени износ од 50 хиљада евра улагати у различите врсте производње. То значи да паралелно може конкурисати за куповину пољопривредног земљишта, подизање трајних насада, куповину стоке или куповину механизације. Наша препорука је да пољопривредници имају неког ко ће их водити кроз пројекат од почетка до краја. Та услуга се плаћа овлаштеним консултантима која по закону не може бити већа од 20 хиљада куна, а опет тај износ може се наплатити из добијених средстава, истакао је руководилац саветодавне службе Вуковарско-сремске жупаније **Гордан Сучић**.

Важно је напоменути да економска вредност газдинства не сме бити мања од 8 хиљада евра нити већа од 50 хиљада евра, док се за меру 6.3. односно за мале пољопривреднике економска вредност креће од 2 до 8 хиљада евра, а бесповратни износ који се добија је 15 хиљада евра.

Прошле године на територији општине Негославци два су пројекта прошла за младе пољопривреднике и један за мале, у Борову по један у обе категорије, док су на територији општине Трпиња три пројекта прошла за мале пољопривреднике.

Циљ овог пројекта је демографска обнова опустошених руралних подручја Републике Хрватске и останак младих у руралним подручјима односно њихов повратак из градова.

С. Секулић

ПРВИ ПУТ ОД 1941. ГОДИНЕ ИЛОЧКИ ПРАВОСЛАВНИ ХРАМ ОБАСЈАЛА СВЕТЛОСТ ВАТРЕ ЗАПАЉЕНОГ БАДЊАКА

МИНУС У ПОРТИ, ПЛУС У СРЦИМА

Први пут након 1941. године порта новоподигнутог православног храма у Илоку била је обасјана светлошћу запаљеног Бадњег дрвца. Тиме је окончан један мучан и тежак период од 86 година колико је живот православног српског народа био осакаћен неимањем властитог светог храма који су 1942. године до темеља срушиле Павелићеве усташе.

- Било је заиста лепо и свечано. Ово је био један од најзначајнијих догађаја у животу илочке парохије. Иако је напољу био велики температурни минус срца наших верника била су угрејана светлошћу и топлином Бадњака, рекао је шидски парох протојереј **Зоран Јагодић** који опслужује и илочку парохију.

Градња новог храма започела је 1993. године, али је тек последњих година она настављена већим интензитетом. Сада су у току радови на унутрашњем уређењу, постављају се електроинсталације и зидови пресвлаче малтером.

- Надам се да ће током ове године ти радови бити приведени крају и онда можемо да пређемо на следећу фазу, а то је израда иконостаса, светог престола и осликавање зидова чија површина износи више од хиљаду квадрата. Морам овде истаћи да велику захвалност за изградњу нашег храма у Илоку дугујемо председнику СДСС-а **Војиславу Станимировићу**, председнику Заједничког већа општина **Драгану Црно-**

горцу, општини Бачка Паланка на челу са њеним председником **Браниславом Шушњицом**, Канцеларији за сарадњу са црквама и верским заједницом из Београда на челу са **Милетом Радојевићем** и Управи града Илока на челу са градоначелником **Звонимиром Драгуном**. Сви они су помогли и помажу да средста за изградњу храма пристижу и зато смо у прилици да о томе можемо да говоримо, истиче протојереј Јагодић.

Обнову илочке православне светиње није било лако ни започети, а камоли довести до краја, јер су они који су та на-

стојања православца покушали да претворе у дело, наилазили на бројне препреке. Ипак, сада је већ извесно да се то више не може зауставити.

У Илоку тренутно живи нешто више од 150 православних душа, а изградња новоподигнутог храма је свакако нешто што ће у њихова срца и душе унети нови оптимизам и веру у властити опстанак на овим просторима.

Паљењу Бадњака у Илоку присуствовао је и заменик вуковарско-сремског жупана **Ђорђе Ђурчић**.

С. Бубало

ШИРОМ ЗАПАДНОГ СРЕМА И ИСТОЧНЕ СЛАВОНИЈЕ ГОРЕЛА ВАТРА БАДЊЕГ ДРВЕТА

БАДЊИ ДАН У СЕЛИМА И ГРАДУ

Последњег дана шестонедељног поста, на Бадњи дан Срби су се у великом броју сабирали у својим храмовима широм Хрватске где су присуствовали чину освећења и паљења бадњака. У многим селима где живе Срби обичај је да се освешта, а затим у двориштима православних храмова и спали бадњак. У Борову је и ове године након што је у јутарњим часовима посечено свето дрво храста оно свечаном поворком пронешено сеоским улицама поздрављајући тако вернике. То је обичај који се у овом селу са радошћу чува и редовно одржава сваке године. Након свечане литургије бадњак се затим у присуству великог броја мештана пали где уз ватромет најављује дан рођења Христовог. Овај обичај негује се и чува чак и у местима где још није изграђена православна црква. Тако је ове године било и у Липовачи, месту у близини Вуковара. На црквеном плацу испред новоподигнутог крста, тамо где се верници окупљају и надају изградњи православне цркве донешен је, освештан и запаљен бадњак. Чин освећења обавио је бршадински парох протојереј **Љубенко Јовић**.

- Имамо ту част и задовољство да по први пут на овом плацу црквене општине палимо бадњак. Без обзира на хладноћу људи се окупљају у великом броју. Ово место је за нас веома значајно, плац смо купили, недавно поставили крст и надамо се да ће на овом месту да заблиста и светиња. Бадњак се освећује и пали у част спомена дрвета које је стављено на ватру када се у пећини родио Богомладенац. Пастири су да би угрејали дете наложили ватру те и ми то чинимо данас, објашњава протојереј Јовић.

Топлина ватре којом се шири мир и благостање, након свете литургије коју је водио протојереј-ставрофор **Душан Марковић**, грејала је и Вуковарце у дворишту храма Светог оца Николаја. Заједно са бројним верницима обичају паљења бадњака присуствовали су и политички представници Срба у Хрватској, међу којима и заменик жупана Вуковарско-сремске жупаније **Ђорђе Ђурчић**.

- Свим православним верницима желимо срећан и благословен Божић. Желимо да из Вуковара и овог храма свима пожелимо здравље, љубав, благостање и мир. Знамо да је за егзистенцију поред здравља свима потребан и посао како би могли на миру да раде и одгајају своју децу и сматрам да овим божићним порукама указујемо да размишљајући и живећи тако то можемо и да

остваримо. Сви они који су узели одговорност у своје руке, а ту пре свега мислим на политичаре морају тако чинити и очекујем да ће се у 2017. години многе ствари променити на боље, рекао је на бадње вече заменик жупана Ђурчић.

Срби из Вуковара као и свих околних места након паљења бадњака његове граници однели су у своје домове дочекујући Божић уз молитву и најлепше жеље.

- Желимо свима срећан Божић, да живимо у здрављу и љубави, потребно нам је међусобно разумевање и слога, јер само тако можемо да будемо срећни и да напредујемо, једна је од божићних порука које су послате на Бадње вече из Вуковара.

Током Бадњака Вуковарци су имали прилику на бесплатан посни оброк. По први пут у организацији Културно-уметничког друштва Слога и заменика градоначелника Вуковара **Срђана Милаковића** у центру Вуковара и Борова насеља дељене су за све грађане који Божић славе по јулијанском календару порције печених гирица и чаја.

У Пачетину је у организацији месног одбора СДСС-а по први пут на Бадњи дан организовано печење традиционалних божићних печенки. Најпре је група младића и одраслих људи у рану зору отишла по бадњак, а потом је током дана у центру села свим пролазницима дељена печена риба, кувано вино и медена ракија, неизоставни елементи који се на Бадњи дан налазе на трпези у готово свакој кући. Затим је у вечерњим часовима у храму Преноса моштију светог оца Николаја у Пачетину такође освештан, а затим и спаљен бадњак.

Јадранка Јаћимовић-Иван

Бадње вече у Борову

БАДЊИ ДАН У ДАЛМАЦИЈИ

ДА БУДЕ ЗДРАВЉА МИРА И ЉУБАВИ

Православни верници широм Далмације традиционално су прославили Бадњи дан и са радошћу дочекали дан Рождества Христовог поштујући некадашње обичаје, како у храмовима, тако и у својим домовима.

Последњи дан након четрдесетодневног поста, у храмовима и манастирима Епархије далматинске, вршиле су се последње припреме пред долазак једног од најрадоснијих хришћанских празника, дан рођења Христовог. Молитвама, покајањем, опраштањем и вишенедељним постом, верници су се припремали за дан рођења Богомладенца, који је на земљу дошао да спасе целокупни род људски. На сам Бадњи дан, у православне храмове унешене су бадњакове гранчице које су након вечерњег освећења уз благослов подељене верном народу. Симболично представљајући јасле у Витлејемској пећини, на подове храмова и домова расута је слама, а најстарији домаћини већ у сам цик зоре одлазили су по стабла Бадњака. Све су то древни обичаји и традиција која се поштује вековима уназад, симболично нас окупљајући у заједницу, како једних са другима тако и у заједници са самим Христом.

- Оно што је суштина великог Празника који са нестрпљењем ишчекујемо, јесте управо љубав, љубав према Богомладенцу Христу, и љубав једних према другима. Припреме за Божић, за све нас који исти обележавамо по јулијанском календару, почеле су већ 28.

новембра, а данас на Бадњи дан посебна атмосфера влада и у храмовима и у домовима верника. Бадње јутро почиње пре изласка Сунца, када домаћини одлазе у сечу хрстовог или церовог стабла које симболизује Бадњак. За то време, на под се расипа простирка од сламе, скромно украшавамо унутрашњост храмова, спремамо бадњакове гранчице за освећење и у миру и тишини спремамо се за долазећу ноћ и поноћну Литургију“ објашњава монах **Кирјак** који је у друштву најмлађих верника пред Божић вршио последње припреме у манастиру Свете Великомученице Недеље у Оћестову.

У вечерњим сатима, испред сваког храма освећен је а потом и наложен Бадњак, који кроз векове симболизује ватру коју су у витлејемској пећини наложили пастири. Бадњој вечери највише су се радовали најмлађи чланови цркве Христове за које је, већ по устаљеној традицији, у црквама приређено пијукање. Тражење новчића у слами уз песму, скромне награде и радост дечија били су најлепша увертира за радост долазећег празника.

- Сваке године на Бадњи дан, након Вечерње молитве, испод гране Бадњака тражимо новчиће које са бомбонима и осталим слаткишима свештеник баца у сламу. Томе се сви радујемо,

пијучемо, певамо али и надамо да ћемо баш ми пронаћи новчић који ће нам донети срећу. Ја сам га пронашла прошле године, а ево и ове ми се посрећило па сам од свештеника добила икону коју носим кући. Јако се радујем, и верујем да ће ми донети срећу читаве године која нам долази, видно задовољна била је **Јована Ђекановић**.

Ни велика хладноћа, ниске температуре неуобичајне за Далмацију, нису омеле велики број православних Далматинаца да Божић дочекају у својим црквама и манастирима. Након посне трпезе за Бадњи дан, домаћице су припремиле традиционална јела за празнични, породични ручак. Чекала се поноћ и звона која су оглашавала почетак празничног јутарњег Богослужења, а након тога и Свете Литургије. Срца грејана љубављу према Спаситељу, радосна због долазећег дана и жеље свима исте, да буде здравља, мира и љубави међу свим народима.

- На Бадњи дан, обичај код нас у Далмацији јесте да се спрема бакалар, на сто износе сухе шљиве, смокве, ораси. Спремају се углавном посна али традиционална јела. Већ крајем дана, домаћице врше припреме за богату Божићну трпезу коју ће, између осталог, чинити чесница и цицвара. Оно што је најбитније, јесте да празник Божића прослаavimo у кругу породице и са својим најмилијима, како то и доликује, у слози и љубави, али и да свима осталима пожелимо много здравља, среће и љубави, а првенствено мира у долазећој години, рекла нам је **Маријана Брадаш**.

Током Свете Литургије, која је на Божић служена у свим храмовима, прочитана је божићна Посланица Његове Светости патријарха српског **Иринеја**, а празничну радост верници су међусобно изразили целивима љубави, честитајући једни другима Празник сверадосним поздравом: „Мир Божији-Христос се роди!“

Васка Радуловић

БОЖИЋНИ ПРИЈЕМ БЕЛОМОНАСТИРСКОГ ВЕЋА СРПСКЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ

ДО САДА НАЈМАСОВНИЈЕ ОКУПЉАЊЕ

Поводом божићних и новогодишњих празника Веће српске националне мањине Белог Манастира приредило је традиционални пријем. Након поздравних речи домаћина свечаност је започела сценским приказом под називом „Ој бадњаке, бадњаке“, који је организовало Коло српских сестара, а који је извело шестеро малишана.

Након приказа присутнима се обратила председница Кола српских сестара, **Радмила Шћекић**, која је истакла значај чувања народних обичаја те важност њиховог преношења управо на млађе генерације.

Председник беломанастирског ВСНМ-а, **Предраг Стојановић**, кратко се осврнуо на активности већа у протеклом периоду и истакао важност заједништва српске заједнице на предстојећим локалним изборима.

Овогодишњи божићни пријем у једином барањском граду био је најмасовнији до сада, а међу бројним личностима из политичког, верског, културног и јавног живота пријему је, поред градских челника у готово пуном саставу, бивших и садашњих саборских заступника мађарске мањине и других,

по први пут присуствовала и конзулица Републике Србије у Вуковару, **Наташа Калезић**.

Због масовности скупа једно од питања које се могло чути међу присутнима је зашто пријем није организован у Српском културном центру. Образложење домаћина је

да је Етнолошки центар барањске баштине, поред осталих, и дом српске мањине и да нема потребе за изолацијом. Дружење присутних, уз традиционална јела и сластице, која се припремају само на Бадњи дан, потрајало је до вечерњих сати.

Зоран Поповић

БАДЊЕ ВЕЧЕ У БЕЛОМ МОНАСТИРУ

Православни верници који празнују по јулијанском календару 6. децембра прослављају Бадњи дан. Завршавају се последње припреме дома и хране за најрадоснији хришћански празник рођења Исуса Христа, Божић. Верници обележавају Бадњи дан и Бадње вече на литургијама у храмовима Српске православне цркве и традиционалним породичним окупљањем за посном трпезом.

Као и сваке године, и ове године православни верници беломанастирске парохије, прославили су Бадње вече уз паљење бадњака испред беломанастирске цркве Св. Архангела Михаила. Вечерње богослужење у беломанастиској цркви предводили су пензионисани беломанастирски парох

протојереј ставрофор **Владо Кљајић** и беломанастирски парох, протојереј **Драган Вукадиновић**.

Иако је ноћ била изузетно хладна у храму и порти ипак се окупио велик број верника да прославе и ово Бадње вече.

Стана Немет

СДСС И ВЕЋЕ СРПСКЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ ГРАДА ВУКОВАРА ДАРИВАЛИ СУ ПОВОДОМ ПРАВОСЛАВНЕ НОВЕ ГОДИНЕ СВЕ ПРЕДШКОЛЦЕ И ОСНОВНОШКОЛЦЕ КОЈИ У ВУКОВАРУ НАСТАВУ ПОХАЂАЈУ НА СРПСКОМ ЈЕЗИКУ И ПИСМУ

ПОКЛОНИ ЗА СРЕЋНУ И ВЕСЕЛУ ПРАВОСЛАВНУ НОВУ ГОДИНУ

не чему новом, то је суштина, рекао је Бранимир Росић, композитор и водитељ емисије Хајде са мном у обданиште.

Вуковарска градска организација СДСС-а доделу пакетића поводом православне Нове године организује неколико година у назад. Ове је године подељено 200 пакетића од којих је 40 даривано поводом Божића малишанима који живе у Липовачи и Сотину, док је 160 поклоњено полазницима вуковарске предшколске установе.

- Овакве акције деци значе, јер се јако обрадују пакетићима и знамо сви колико воле изненађења. Захваљујемо се СДСС-у који је и ове године увеличао прославу српске Нове године, јер осим што их увесељавамо ми их учимо српској култури и традицији, да од малих ногу почну да негују свој идентитет, рекла је заменица директоре вртића у Борову Насељу, **Ведрана Тепавац**.

Јадранка Јаћимовић-Иван

Поводом српске Нове године, већници СДСС-а у Градском већу: **Дејан Дракулић, Небојша Видовић, Мирјана Орешчанин и Срђан Колар** којима се придружио и **Ђорђе Ђурчић**, вуковарско-сремски дојупан из редова српске заједнице и председник вуковарског СДСС-а, даровали су поклон пакетиће деци из Дечјег вртића Вуковар 2 у којем се васпитно-образовни програм одвија на српском језику и писму. Ову акцију су већници СДСС-а организовали четврту годином заредом, а средства за куповину пакетића издвојили су из својих већничких накнада.

Новогодишња приредба и додела пакетића одржана је у петак, 13. јануара, у вртићу Вуковар II у Борову насељу.

- Клуб већника СДСС-а сваке године од својих накнада купује пакетиће за децу и поклања их поводом православне Нове године деци која иду у вртић Вуковар II. Циљ нам је очување традиције и културе јер програме поводом Божића и Светог Саве углавном праве деца док су православна Нова година и свети Васиље Велики помало запостављени, те смо због тога желели да децу дарујемо поводом овог празника, објаснио је председник Клуба већника СДСС-а, **Дејан Дракулић**.

Малишани су се окупили у спортској сали вртића где су им гости поделили 160 слатких пакета.

- Деца су наши најдражи и на овај начин желимо да их пре свега обрадујемо. Захвалили би се и Радио-телевизији Војводине који су за ову прилику припремили један програм где је дечији аниматор свакако улепшао овај дан и цело дешавање. Свима онима који славе православну Нову годину желим да у име градске организације и своје лично име честитам овај празник – рекао је том приликом Ђурчић.

Подели новогодишњих пакетића претходило је забавни програм који је осмислио познати дечији ТВ водитељ Радио-телевизије Војводине, **Бојан Росић**. Својом летећом гитаром и шаљивим стиховима интерактивним приступом задивио је нестрпљиве и маштовите малишане.

- Емисија Хајде са мном у обданиште већ десет година обилази вртиће на територији Војводине и ево нас по први пут у Вуковару. Драго нам је да смо имали прилику да овим малишанима улепшамо дан. Суштина је да покажете искреност и оно што заиста носите у себи. Као што знамо ови старији и могу мало да нас фарбају, али са малишанима је много теже. Кроз забаву научити их и

НОВОГОДИШЊИ ПАКЕТИЋИ И ЗА ОСНОВНОШКОЛЦЕ

Веће српске националне мањине града Вуковара поделило је поклон пакете поводом православне Нове године свим ученицима основних школа у Вуковару који наставу похађају по моделу А. Први школски дан након зимског распуста улепшан је поклонима који је председник Већа уз џепни календар поклонио сваком ученику који наставу похађа на српском језику и писму у три вуковарске основне школе.

- Поводом православне Нове године Веће српске националне мањине је и у протеклом мандату делило пакетиће, али нису била укључена сва деца, него само деца у рубним деловима града, односно у насељима Липовача и Сотин. Прошле године одлучили смо да сва деца која похађају наставу на српском језику и ћириличном писму добију пакетиће поводом српске Нове године. Припремили смо 400 пакетића за свако дете које похађа наставу на српском језику и писму у све три вуковарске основне школе, то су ОШ „Никола Андрић“, ОШ „Синиша Главашевић“ и ОШ „Драгутин Тадијановић“, рекао је председник ВСНМ града Вуковара, **Дејан Дракулић**.

У БИЈЕЛОМ БРДУ 8. ЈАНУАРА НАСТАВЉЕНА СТАРА ТРАДИЦИЈА ЧЕСТИТАЊА РОЂЕЊА ХРИСТОВОГ. ЈАШУЋИ НА КОЊИМА ЧЕСТИТАРИ ОБИШЛИ МНОГА ДОМАЋИНСТВА.

БОЖИЋНИ БЛАГОСЛОВ ШИРЕ НА КОЊИМА

Међу бројним божићним обичајима постоји и један који се везује за честитање овог верског празника. Наше баке и деке, који нас још увек уче многим вредностима тврде да се на Божић из куће не иде. Ово правило још увек поштују у многим селима, а у Бијелом Брду негују обичај назван Божићно јахање. Празник рођења Христовог честита се 8. јануара када на коњима честитари обилазе сумештане. Јутро након Божића мештани се окупљају испред сеоског храма Преноса моштију светог оца Николаја одакле након благослова јахачи-честитари крећу у обилазак села. Данас су честитари чланови коњогојског удружења „Драва“ које настоји да очува стари божићни обичај.

- Овај обичај се очувао сам јер готово да није ни прекидан. Након оснивања удружења организовано смо почели да га сваке године проводимо. Ово је по пету пут да се одржава божићно јахање у нашој организацији и све више људи јавља нам се и позива да обавезно свратимо. Дан је кратак и ми настојимо све да их обиђемо, ако и не успемо данас онда следеће године сигурно посећујемо оне које смо заобишли. Данас је овде девет јахача и једна коњска запрега и без обзира на временске услове ми не одустајемо јер овакво задовољство ништа не може да нам одузме, ни лед ни снег. Ово се дешава сада и тек за годину дана поново, објашњава председник удружења „Драва“, **Бранислав Швабић**.

Ни 10 степени целзијуса испод нуле није зауставило 8. јануара 2017. године бјелобрдске честитаре у њиховом походу. Залеђеним улицама ширио се топот копита и познати божићни поздрав „Христос се

роди“. У дворишту сваког домаћина осмех и добродошлица јер прави је благослов када Божић честитају јахачи. Они увек желе све најбоље, добро познају сваког домаћина и његову породицу и то неколико нараштаја у назад. Пратећи честитаре забележили смо како је ове године Божић честитан породици Бојанић.

- Домаћине Христос се роди. Нека ти година буде благословена и родна. Имаш сина и ћерку и дао Бог да ти се фамилија повећа, да ти се стока оплоди и да ти све под руку ове године иде. Живели домаћине - узвикује честитар Томо док у руци држи чашу куваног вина којим Бојаниће честитаре чаше.

Где год би затекли отворену дворишну капију честитари су се заустављали, а домаћин их срдечно дочекује и гости. Тако је било и на имању породице Гајчић.

- Почастали смо их са нашим домаћим спе-

цијалитетима и производима. Ту су кувано вино, ракија, сухомеснати производи, колачи, сокови, кафа све оно што данас у кући имамо. Хвала Богу да је ово заживело и да се одржава сваке године, јер овакви обичаји нас подсећају на она лепа стара времена. Хвала овим људима што и упркос хладном времену обилазе село и буде старе успомене, рекао је **Синиша Гајчић**.

Задовољни су домаћини када им у двориште сврате честитари, а посебно када међу искусним јахачима и божићним честитарима угледају младе чуваре традиције.

- Члан сам удружења Драва и већ смо много пута причали да је ово чиста љубав без професионалних аспирација. Свако од нас има једног, два коња и учествујемо и сами организујемо неколико оваквих манифестација годишње, где пре свега уживамо, прича **Зоран Наранџић**.

Шеснаестогодишњи **Никола Борић** по први је пут на овај начин својим комшијама честитао најрадоснији хришћански празник.

- Негујемо стари обичај који је леп, али уједно је и прилика да јашем онако како су то чинили моји деда и тата. Данас јесте хладно и има леда, али не смета, право је уживање, тврди млади Борић.

Некада је бјелобрдским улицама јахало много више честитара, јер коње су поседовали у готово сваком домаћинству. Божићно јахање било је саставни део сеоског живота, а сада је обичај који се чува од заборављавања. Охрабрујуће је што у њему уживају и млади, свесни да су и узгој коња и овакви обичаји традиција која треба да се негује.

Јадранка Јаћимовић-Иван

У НЕГОСЛАВЦИМА ПРЕДСТАВЉЕНА ЗБИРКА ПЕСАМА ВЕРИЦЕ ЛУКИЋ

СЕЋАЊА КРОЗ ПЕСМУ И СТИХОВЕ

Верица Лукић на промоцији је и засвирала тамбурицу

Пододбор СКД „Просвјета“ организовао је у недељу 15. јануара у Негославцима промоцију књижевног првенца **Верице Лукић** под називом „Сећања“. Ради се о збирци песама у којој се ова Негославчанка окушала у, како је сама рекла, ономе што воли да ради.

- Волим да пишем, волим да певам, волим да свирам. Свашта сам у свом животу радила. Била сам падобранац, возила камион, а хтела сам и да пилотирам, али ми мој муж то није дозволио. Целог живота пишем и ево сада сам то објавила. Много тога се у животу каже „али изговорене речи разнесе ветар, а само оно што је записано остаје и траје вечно, рекла је на представљању своје збирке њена ауторка.

Иако у књизи, како је то већ обичај, нема белешке о писцу, о томе ко је она ауторка је исказала кроз песму „Ово сам ја“ коју је прочитала на отварању промоције, а онда се латила тамбурице и засвирала неколико познатих народних мелодија што је публика у општинској свечаној сали испратила бурним аплаузом. Заиста, ретко је виђено да сала током промоције неке књиге буде испуњена до последњег места. То говори најмање две ствари. Прва је та да аутор у свом месту ужива велико поштовање, а друга да су људи у сеоским срединама жељни културних дешавања.

Стихове Верице Лукић читали су њена унука **Јована Лукић** и **Мелиса Гребовић**, а у забавном делу програма публику су

анимирали чланови негославачког пододбора СКД „просвјета“ **Сања Броцић** те **Јована** и **Момчило Сердар** са неколико изабраних народних песама. Као гости, запевали су чланови Завичајног удружења Срба Озрена и Посавине.

Публици се након завршетка програма обратио и начелник општине негославци **Душан Јецков** који је ауторки захвалио на лепом догађају који им је уприличила.

- Немамо често прилику да пратимо стваралачки рад у домену књижевности. За то је претходних година била задужена наша учитељица **Јелица Пушкар** и драго ми је да смо вечерас имали прилику да присуствујемо промоцији књиге наше Верице Лукић. Она је заиста свестрана особа у шта смо се и вечерас уверили. Претходних неколико година присуствовао сам разним промоцијама, а на неким од њих била је и Верица и читала неке од својих песама и било је само питање времена када ће се одважити и на тај корак да изда своју прву књигу и на томе јој од срца честитам, рекао је начелник Јецков и додао да ће општина откупити одређену количину тиража и користити за промотивне сврхе.

Верица Лукић позвала је и друге да пишу и да објављују своје песме јер на тај начин свом месту и завичају остављају траг о свом постојању.

- Да сам објави књигу човеку није лако, лакше је ако се снаге удруже и када у томе учествује више аутора. На нашем простору има доста људи који пишу песме и зашто не би заједно објављивали збирке. То је много практичније, а верујем и занимљивије, поручила је Верица Лукић

По завршетку програма ауторка је потписивала купљене примерке своје збирке песама, а за госте је приређен мали коктел и закуска.

С. Бубало

Свечана сала општине Негославци била је испуњена до последњег места

БОЖИЋ У РУЖИЧКИНОЈ КУЋИ

МИР ЈЕ СУШТИНСКА ПОТРЕБА СВАКОГ ЧОВЕКА

Певачка група "Наши корени"

Празник Христовог рођења обележили су и Српско културно друштво „Просвјета“ и Вуковарско српско певачко друштво „Јавор“ када су другог дана Божића у Ружичкиној кући у Вуковару заједнички организовали пригодни програм. Бројни окупљени гости имали су прилику да уживају у разноликом програму који су орга-

низатори припремили у част обележавања Божића по јулијанском календару. - Божић је најрадоснији хришћански празник и тако га и ми доживљавамо. И овог пута смо удружили снаге које имамо и уприличили овај програм који правимо са нашим пријатељима на радост свих нас и на радост Божића. Као грађанин и као православац

који све ово доживљава као своју традицију лично се радујем свему што Божић доноси, а ми смо овде припремили један богат и декоративан програм, каже председник вуковарске Просвјете, **Миленко Живковић**.

У неколико музичких блокова "Јавор" је певао црквене и божићне песме из свог репертоара, а на сцени су наступили и певачка група „Наши корени“, као и тамбурашки састав „Вучедолски звуци“. На клавиру су се представиле ученице музичке школе **Милица Јовић** и **Милица Ајдуковић**, док су ученици вуковарске гимназије **Немања Еркаловић** и **Милица Ђукић** рецитовали стихове Алексе Шантића, Војислава Илића, Јована Дучића и Иве Андрића.

Традиционално је током програма читана и божићна беседа, а њу је ове године припремио парох друге вуковарске парохије **Вукашин Цветојевић**. Суштина и порука овогодишње беседе односила се на сам Бижићни поздрав – Мир Божји!

- Овог Божића говоримо о миру јер мир сви желимо, сви тражимо и свима нам је мир потребан. На првом месту то је мир са Богом, са нама самима, а онда и са целим светом. Видимо и сведоци смо да се свуда по свету догађају немири, несреће и ратови. Можда прича о миру некем делује и излизано, али је реч о суштинској потреби сваког човека. Човек може да има било шта са овог света, али ако нема мир не може у свему томе ни да ужива. Тај мир постижемо када дозволимо да се Господ усели у наша срца и када му своја отворимо са љубављу и ту љубав поделимо са људима око нас, каже јереј Вукашин.

Никола Милојевић

ПРВИ БОЖИЋ БЕЗ ЈОВАНА

Био је ово први Божић у Вуковару без свештеника Јована Радивојевића који је трагично преминуо у мају прошле године, а који је пријашњих година у оквиру Просвјетиног обележавања Божића традиционално држао своје беседе у којима је наглашавао важност овог великог хришћанског празника.

Њему у част био је посвећен део овогодишњег програма који су организатори назвали „Први Божић без Јована“. Пригодни текст прочитао је Миленко Живковић који је подсетио на људску и духовну величину оца Јована и на то колико је овај свештеник значио православним верницима у Вуковару.

Вукашин Цветојевић

НАЈБОЉИ СПОРТИСТИ БЕЛОГ МАНАСТИРА ДОЛАЗЕ ИЗ БОЛМАНА

ТОМАШЕВИЋИ И ДОРИЋ НАЈУСПЕШНИЈИ

Спортисти Белог Манастира су брат и сестра **Денис** и **Диана Томашевић**, а њима уз бок стаје и најперспективнија спортисткиња 2016. године **Александра Дорић**.

У организацији Заједнице спортских удружења Белог Манастира у суботу 14. јануара 2017. у наставно-спортској дворани у Белом Манастиру одржано је већ традиционално проглашење најбољих и најперспективнијих спортисткиња и спортиста те спортских колектива главног барањског града. Други пут најбољи спортиста и спортисткиња потичу из исте породице. Наиме, најбоља спортисткиња Белог Манастира је Диана Томашевић, док је за најбољег спортисту проглашен њен брат Денис из Болмана.

Диана је чланица Гимнастичког друштва Бели Манастир, а Денис долази из редова беломанастирског Стрељачког удружења „Марс“. Денис Томашевић, ученик је четвртог разреда Прве средње школе у Белом Манастиру смера електотехнике, који свакодневно већ десетак година из Болмана путује на тренинге стрељаштва. - На Међународном турниру Свети Мартин 2016. године, од почетног основног меча где сам постигао одличних 620,9 кругова, што је у почетку значило треће место, у финалу сам показао сву своју годинама тренирану стрпљивост, прецизност и таленат те успео са одличних 206,9 кругова освојити прво место и иза себе на таблици оставити много познатије олимпијске и светске стрелце из шест држава каже Денис.

Љубав према ваздушној пушци је, како каже, наследио од оца, који га је заинтересовао за пуцање. Фудбал, кошарка и остали спортови нису га баш превише занимали.

- Иако сам био у неким раним годинама, једноставно љубав према стрељаштву је кликнула од првог дана и нисам нити једног часа зажалио за фудбалском или рукоме-

тном лоптом, каже Денис.

Након што је освојио прво место на Међународном турниру Свети Мартин у Б. Манастиру протекле је године наступио и на Светском јуниорском купу, на којем је његова екипа освојила бронзу.

Млађа сестра у стопу прати брата, барем што се медаља тиче. Диана Томашевић која се гимнастиком бави већ једанаест година, од пете године свог живота, ученица је другог разреда Медицинске школе, те чланица Гимнастичког друштва Бели Манастир.

- Путовање из Болмана у Осијек на школовање, те на тренинге у Бели Манастир, изискује много труда, али када нешто волиш ништа ти не пада тешко. Можда највише обавеза имају родитељи, који се много жртвују и редовно нас одвозе и у школу и на спортске активности, каже Диана.

И брат и сестра изјављују да љубоморе међу њима нема иако су већ другу годину за редом проглашени за најбоље спортисте града.

- Љубомора не може постојати, јер и брат и ја улажемо свако у себе, те дајемо све од себе како би успели у ономе чиме се бавимо, каже Диана.

Њен сан је да и у одраслој доби остане у тренерским водама, мада јој је приоритет школа односно запослење након завршене Медицинске школе.

Као чланица Гимнастичког друштва Бели Манастир у Ц програму спортске гимнастике у такмичењима на четири гимнастичке справе Диана је у 2016. години три пута је освајала прва места у Купу Славоније и Барање региона Исток, и то у Белом Манастиру, Валпову и Пожеги, друго место у Славонском Броду. Надаље и друго место на међународном турниру „Свети Миховил“ у Шибенику, док је са екипом сениорки на истом такмичењу освојила прво место и на крају на завршном државном првенству одржаном у Неделишћу још једно прво место.

Ако се нешто воли, онда се томе и предајеш сто посто, а овај двојац то и доказује. Њиховим стопама креће и **Дарко Томашевић**, Денисов и Дианин млађи брат, који је такође члан СУ Марс из Белог

Диана и Денис Томашевић

Манастира, тако да је комплетна породица посвећена спорту.

Уз бок са својим сумештанима стала је и **Александра Дорић**. Ова тринаестогодишњакиња ученица седмог разреда ОШ Јагодњак, такође је из Болмана и проглашена је за најперспективнију спортисткињу Белог Манастира. Већ две године чланица је Борилачког клуба Аики дођо "Такеда" из Брањиног Врха под водством тренера **Жељка Далића** мајстора аики ђу ђуца.

- Након што је тренер дошао у нашу ОШ у Јагодњаку ипредставио нам елементе ове борилачке вештине, одмах сам добила мотивацију за спортом, а такву врсту спорта сам одувек хтела да тренирам, каже нам Александра.

Тренирање два пута недељно не представља јој проблем, јер раздаљина Јагодњака и Болмана није велика, а увек су ту родитељи који имају разумевања за ваншколске активности. Ова врста спорта није намењена само мушком роду, већ се и женски део популације бави њим.

- Ђу ђуцу није само спорт, то је супер модерна вештина која промовише концепт борења у коме се слабији бране од јачих противника. Он је једноставно стил живота, наравно ако вам се такав начин живота свиђа. Признање које сам добила од Заједнице спортских удружења Белог Манастира потиче ме на више тренирања и буди жељу за још већим успехом. Једна од жеља ми је да за коју годину дођем и до светског такмичења, каже Александра.

С.Немет

Александра Дорић

ИЗВОР

ЛИСТ ЗАЈЕДНИЧКОГ ВЕЋА
ОПШТИНА - ВУКОВАР

ИМПРЕСУМ

Број 159

ГОДИНА XI

Вуковар, 18. јануар 2017.

Издавач:

Заједничко веће општина, Вуковар

За издавача:

Драган Црногорац, проф.

Главни уредник:

Славко Бубало

Редакција:

Вуковар; Јадранка Јаћимовић-Иван,

Никола Милојевић, Срђан Секулић;

Бели Манастир; Зоран Поповић,

Стана Немет;

Книн; Васка Радуловић

Фотографија:

С. Секулић,

Д. Ковач,

З. Поповић,

Н. Милојевић

Графичка припрема:

Славко Бубало

Штампа:

"Glas Slavonije" d.d. Osijek

Ulica Hrvatske Republike 20

Адреса редакције:

Еугена Кватерника 1, Вуковар

Тел: 032/416-667

Факс: 032/422-755

e-mail: urednik.izvor@gmail.com

izvor.zvo@gmail.com

web: www.tvprodukcija-zvo.com

Лист суфинансира Савет за националне
мањине Владе Републике Хрватске и
Министарство културе Републике Србије

Излази два пута месечно

Тираж:

8000

Насловна страна:

Манифестације

У БОРОВУ ОДИГРАН 16. НОЋНИ БАСКЕТ ТУРНИР

БАСКЕТАШИ ДОШЛИ НА СВОЈЕ

Традиционални ноћни баскет турнир који се у Борову игра од 2001. године одржан је 12. јануара у дворани боровске основне школе. Овим догађајем обележена су и два велика кошаркашка јубилеја у Борову, 40 година играња кошарке (КК „Слога“ основана 1976. године), као и 20 година од покретања женске селекције у ОШ „Борово“. Ноћни баскет турнир јединствена је манифестација у околини и претходних 15 пута традиционално је одржаван у августу у оквиру манифестације „Боровско лето“. То прошле године није био случај због недовољног броја пријављених екипа па је због тога турнир по први пут помакнут за зимски период.

- Имали смо укупно 11 екипа у А, Б и Ц конкуренцији. У најјачој конкуренцији имали смо четири екипе састављене углавном од првотимаца, али и кадета и јуниора кошаркашког клуба „Борово“. За баскет турнир не влада толико интересовање као претходних година па смо практично цео догађај организовали „на мишиће“, али на крају није био ништа слабији него претходних година што нас све јако радује и чини задовољним, каже организатор и идејни зачетник турнира **Милорад Манојловић**.

У А конкуренцији најбоља од укупно четири тима била је екипа „Кафе бар Спорт“ у саставу Петар Босић, Александар Пејковић, Марио Рајшић и Михаел Бекавац.

Председници

Исто толико екипа било је и у другој пореду јакосној категорији, а прво место уз све три победе освојила је екипа под именом „Председници“ у саставу Карло Цвитковић, Михајло Остојић, Марио Вујица и Марио Балић. У Ц категорији такмичили су се најмлађи. Од три пријављене екипе турнир је освојила екипа „Звери“ за коју су играли Милан Стевановић, Срђан Мрђенов, Горан Филиповић и Давид Јакшић.

Организатори су бирали и најбоље играче у све три категорије. Најбољим играчима проглашени су **Александар Јаквљевић**, **Марио Вујица** и **Андреја Стевановић**. Најмлађи играч био је осмогодишњи **Милош Тодорчић**. Поред баскета „три на

три“ такмичило се и у шутирању тројки где су најбољи били **Милан Павић** међу млађима и **Јован Ђуричић** међу старијима.

Баскет турнир одржан је у организацији Школског спортског друштва „Слога“ при Основној школи „Борово“ уз покровитељство општине и уз помоћ бројних спонзора. Организатори се надају да ће ове године успети да турнир врате у календар летњих дешавања.

Никола Милојевић

Звери

ВЕЋЕ СРПСКЕ НАЦИОНАЛНЕ МАЊИНЕ ВУКОВАРСКО-СРЕМСКЕ ЖУПАНИЈЕ

Вуковар, 16. 01. 2017.

На основу члана 7. Правилника о признањима Веће српске националне мањине
Вуковарско-сремске жупаније,

ОБЈАВЉУЈЕ

ЈАВНИ ПОЗИВ ЗА ПОДНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА ЗА ДОДЕЛУ ПРИЗНАЊА

Позивамо: **грађане (група од најмање 3),
правне особе,
чланове Већа**

да поднесу своје предлоге за доделу признања ВСНМ Вуковарско-сремске жупаније

ПЛАКЕТА

Плакета се додељује за изузетна постигнућа, допринос и залагање у областима науке, културе, уметности, образовања и спорта те друштвеног и економског напретка од значаја за српску заједницу на подручју Вуковарско-сремске жупаније. Плакета може бити додељена истакнутим појединцима или другим правним лицима из земље или иностранства.

ПОВЕЉА

Повеља се додељује истакнутим појединцима за животно дело, за њихов укупан професионални, друштвени рад и ангажовање у областима науке, културе, уметности, образовања и спорта те друштвеног и економског напретка од значаја за српску заједницу у Вуковарско-сремској жупанији.

Предлози за доделу Признања се подnose најкасније до 15. 2. 2017. Подnose се у писаној форми и морају бити детаљно образложени и документовани. Предлози се могу и лично уручити у Веће, или послати поштом на адресу:

**Веће српске националне мањине
Вуковарско-сремске жупаније,
ул. Еугена Кватерника 1,
Вуковар,
са знаком „За доделу признања“.**

Признања ће бити уручена на слави Већа, на дан Св. Симеона Мироточивог, 26 фебруара, а добитници ће бити писмено обавештени.

У Вуковару, 16. 01. 2017.

Председник
Светислав Микеревић

Следећи број Извора излази у среду 1. фебруара 2017.

Нову Хронику Славоније, Барање и западног Срема гледајте у суботу 28. јануара на РТС-сат у 12:30
и у понедељак 30. јануара на РТВ 1 у 16:17 и у петак 27. јануара на РТРС у 12:30